

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2023
DEPARTAMENT DE PREHISTÒRIA

d.prehistoria@uab.cat

ABRIL 2024

1. ESTRUCTURA DEL DEPARTAMENT	2
1.1. ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT	2
1.2. PERSONAL.....	3
1.3. LABORATORIS I INFRASTRUCTURES	5
2. RECERCA	6
2.1. GRUPS DE RECERCA RECONEGUTS (SGR).....	6
2.2. PROJECTES VIGENTS.....	6
2.3. CONVENIS.....	11
2.4. TREBALLS DE CAMP	13
2.5. ESTADES DE RECERCA.....	14
2.6. PUBLICACIONS.....	15
2.7. PARTICIPACIÓ EN CONGRESSOS I TROBADES CIENTÍFIQUES	21
2.8. CONFERÈNCIES	28
2.9. PREMIS I DISTINCIONS.....	30
3. TRANSFERÈNCIA I DIFUSIÓ	31
3.1. ACTIVITATS	31
3.2. PUBLICACIONS.....	34
3.3. MITJANS DE COMUNICACIÓ I XARXES SOCIALS	34
4. SERVEI D'ANÀLISIS ARQUEOLÒGIQUES	36
5. FORMACIÓ I DOCÈNCIA	37
5.1. DOCÈNCIA DE GRAU	37
5.2. DOCÈNCIA DE MÀSTER	41
5.3. PROGRAMA DE DOCTORAT	44
5.4. CONFERÈNCIES ORGANITZADES.....	45
5.5. INNOVACIÓ DOCENT	46
5.6. PREMIS	46
6. INFORME ECONÒMIC	47
6.1. PRESSUPOST DEPARTAMENT 2023	47
6.2. FINANÇAMENT 2023	47

1. ESTRUCTURA DEL DEPARTAMENT

1.1. ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT

El Departament de Prehistòria està adscrit a la Facultat de Lletres de la UAB i les seves principals competències són l'organització de la recerca del seu àmbit de coneixement i de la formació de postgrau relacionada (Màsters i Doctorat), així com de la docència d'estudis de Grau que l'està assignada per la Facultat i la gestió dels intercanvis Erasmus relacionats amb aquests estudis.

Dins de l'estructura organitzativa del departament s'inclou el Servei d'Anàlisis Arqueològiques, un Laboratori de Prestació de Serveis (LPS), interns i externs, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Els òrgans de govern del Departament de Prehistòria són:

- El Consell
- La Comissió Executiva
- L'equip de Direcció

El Consell

El Consell, presidit pel director o la directora, és el màxim òrgan col·legiat de govern del Departament. Estan representats tots els seus membres segons les fórmules de representació que marca el Reglament del Departament. Es reuneix, al menys, 4 vegades a l'any, i és on s'han d'aprovar totes les decisions referents a les activitats pròpies del Departament.

La Comissió Executiva

És l'òrgan de govern i de gestió del Departament que té com a funció tractar les qüestions que requereixin un tràmit urgent i acordar els temes i l'ordre del dia de les convocatòries ordinàries del Consell de Departament. Està formada per cinc membres del personal acadèmic (docent i investigador), una persona representant del personal investigador en formació i alumnat de postgrau i una persona representant del personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis (PTGAS). El personal acadèmic a la Comissió Executiva està representat per l'equip de Direcció, la coordinació (o sotscoordinació) del Grau d'Arqueologia i les persones coordinadores dels estudis de Doctorat i de Màster.

L'equip de Direcció

La directora o el director del Departament es elegida en votació pel Consell de Departament cada tres anys. La persona triada anomena a l'altre membre de l'equip de Direcció: el Secretari o la Secretària de Departament. Les funcions de l'equip de Direcció consisteixen en la gestió ordinària del departament i la seva representació en els diferents òrgans de la universitat.

Directora	Paloma González Marcén paloma.gonzalez@uab.cat
Secretari	Joan Anton Barceló JuanAntonio.Barcelo@uab.cat
Coordinació Màster d'Arqueologia Prehistòrica	Rafael Micó Rafael.Mico@uab.cat

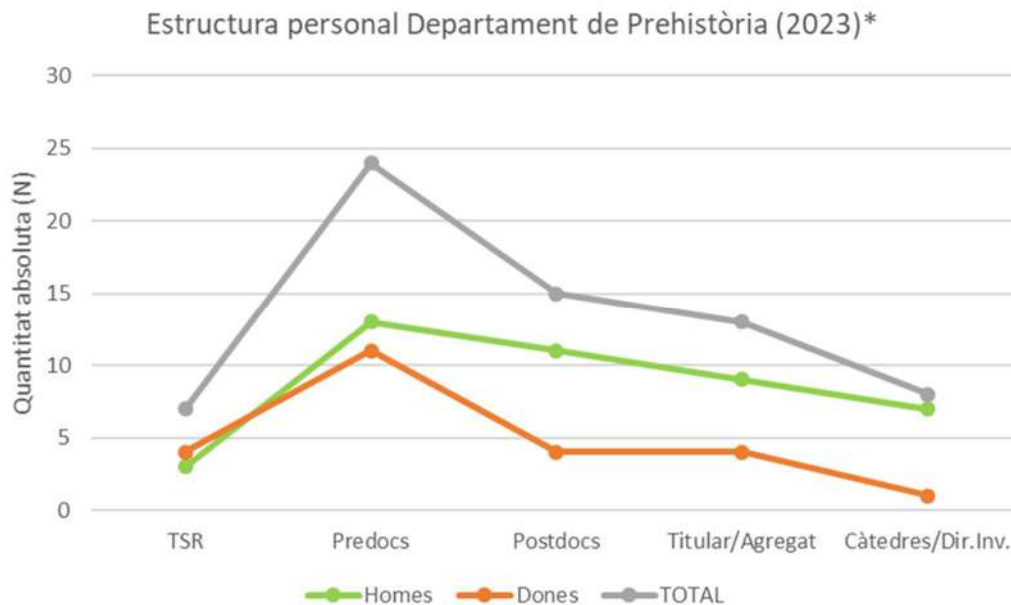
Coordinació Màster de Patrimoni i Humanitats Digitals	Joan Anton Barceló JuanAntonio.Barcelo@uab.cat
Coordinació Programa de Doctorat d'Arqueologia Prehistòrica	Miquel Molist Miquel.Molist@uab.cat
Coordinació Grau d'Arqueologia	Ermengol Gassiot Ermengol.Gassiot@uab.cat
Representant de PAS a la Comissió Executiva	Camila Oliart Camila.Oliart@uab.cat
Representant de personal investigador en formació i alumnat de postgrau a la Comissió Executiva	José Vicente Ávila josevicente.avila@uab.cat
Responsable d'Intercanvis Erasmus	Roberto Risch Robert.Risch@uab.cat
Responsable de Biblioteques	Raquel Piqué Raquel.Pique@uab.cat
Responsable Servei d'Anàlisis Arqueològiques	Paloma González Marcén paloma.gonzalez@uab.cat
Coordinació de la Comissió de Recerca	Rosa M. Albert RosaMaria.Albert@uab.cat

1.2. PERSONAL

Rosa M. Albert Cristóbal	PROF	Investigadora ICREA
Anna Maria Bach Gómez	PROF	Professora associada laboral
Juan A. Barceló Álvarez	PROF	Professor titular
Pedro V. Castro Martínez	PROF	Professor titular
Tona Majó Ortín	PROF	Professora associada
Andre Carlo Colonese	PROF	Director d'Investigació
Xavier Clop García	PROF	Professor titular
Sara Díaz Bonilla	PROF	Professora substituïda
Ermengol Gassiot Ballbé	PROF	Professor agregat laboral
Paloma González Marcén	PROF	Professora titular
Maria Herrero Otaol	PROF	Professora substituïda
Umberto Lombardo	PROF	Director d'investigació
Vicenç Lull Santiago	PROF	Professor honorari
Laura Mameli Iriarte	PROF	Professora substituïda
Clara Masriera Esquerri	PROF	Professora associada laboral
Rafael Micó Pérez	PROF	Catedràtic laboral
Miquel Molist Montaña	PROF	Catedràtic
Rafael Mora Torcal	PROF	Catedràtic
Laura Obea Gómez	PROF	Professora associada laboral
Antoni Palomo Pérez	PROF	Professor agregat laboral
Raquel Piqué Huerta	PROF	Catedràtica laboral
Cristina Rihuet Herrada	PROF	Professora agregada laboral
Roberto Risch	PROF	Catedràtic
Maria Saña Seguí	PROF	Professora titular
Eni Soriano Llopis	PROF	Professora substituïda

Roger Alcàntara Fors	POSTDOC	Investigador Margarita Salas	2022-2024
Vasiliki Andreaki	POSTDOC	Investigadora Margarita Salas	2022-2024
Marian Berihuete Azorín	POSTDOC	Investigadora Ramón y Cajal	2023-2027
Robert Carracedo	POSTDOC	Investigador Margarita Salas	2022-2024
Marta Domínguez Delmas	POSTDOC	Investigadora Maria Zambrano	2022-2024
Asier García Escárzaga	POSTDOC	Investigador Beatriu de Pinós	2022-2025
Alberto García Piquer	POSTDOC	Investigador MSCA	2022-2025
Dannieli F. H. Gerhardinger	POSTDOC	Investigadora (TRADITION)	2023-2025
Leopoldo C. Gerhardinger	POSTDOC	Investigador (TRADITION)	2023-2025
Marcello Peres	POSTDOC	Investigador Margarita Salas	2022-2024
David Rodríguez Antón	POSTDOC	Investigador Margarita Salas	2022-2024
Alejandro Sierra Sainz-Aja	POSTDOC	Investigador Juan de la Cierva	2022-2024
Carlos Tornero Dacasa	POSTDOC	Investigador Ramón y Cajal	2022-2026
Miguel Valério Grandao	POSTDOC	Investigador Maria Zambrano	2022-2024
Walter Cruells Banzo	INV	Investigador convidat	2022-2023
Amaia Aguirre	PIF	Govern Basc	2019-2023
Oriol Andreu Díez	PIF	FPI	2022-2025
José V. Ávila Fernández	PIF	FI	2022-2025
Marcos Barba Pérez	PIF	FI	2022-2025
Andreu Monforte	PIF	FI	2019-2023
Ingrid Judith Bertín	PIF	CHEMARCH	2021-2025
Margherita Cantelli	PIF	CHEMARCH	2022-2025
Ana Lúa Cousillas Rúa	PIF	FI	2023-2026
Alice Di Muro	PIF	CHEMARCH	2021-2025
Alicia M. Domínguez Gluitz	PIF	FPU	2021-2025
Carla Garrido García	PIF	FPU	2019-2025
Olga Palacios Martínez	PIF	Investigadora predoctoral	2019-2023
Andreu Monforte Barberan	PIF	FI	2019-2023
Thiago Fossile	PIF	TRADITION	
Ivan Gironès Rofes	PIF	FPI	2021-2025
Jakob Hansen	PIF	CHEMARCH	2021-2025
Eva Maria López Castillo	PIF	FI	2023-2026
Arnau Minguell López	PIF	FPI	2021-2025
Joaquim Ripoll Miralda	PIF	FI	2021-2024
Joaquim Sisa	PIF	FPI	2019-2023
Evdoxia Tzerpou	PIF	FI	2022-2025
Biel Soriano Elias	PIF	FI	2023-2026
Paloma Zarzuela Gutiérrez	PIF	FPI	2021-2024
Cristina Bausa Carmona	PTGAS	Administrativa UISAD	
Anna Berrocal Barberà	PTGAS	TSR Projecte	
Carlos Carrasco Roig	PTGAS	Administratiu UISAD	
Selina Delgado Raack	PTGAS	TSR Departament	
Lluís Farell Busqueta	PTGAS	Administratiu UISAD	
Carmen Franco Gutiérrez	PTGAS	Administrativa UISAD	

Krista Michelle Mcgrath	PTGAS	TSR Projecte
Camila Oliart Caravatti	PTGAS	TSR Projecte
Jan Salazar Gironès	PTGAS	TSR Projecte
Guillem Salvador Baiges	PTGAS	TSR Projecte
Noelia Sánchez Vaca	PTGAS	Administrativa UISAD
Kaveh Yousef Pouran	PTGAS	TSR Projecte

*No s'inclouen professorat associat laboral, substitut i PAS-UISAD

1.3. LABORATORIS I INFRASTRUCTURES

El Departament de Prehistòria disposa de més de 900m² d'espai dedicat a laboratoris del Campus de la UAB. Aquestes instal·lacions es distribueixen en tres edificis: l'edifici BM3 acull els grups de l'àrea de recerca d'Arqueobotànica, el Grup d'Arqueologia d'Alta Muntanya (GAAM), el grup ACAIA i el Grup de Recerca del Laboratori d'Arqueozoologia (GRLA), l'edifici E2 allotja el Laboratori d'Arqueologia Quantitativa i el CEPAP i l'edifici de MRA acull els grups de recerca ASOME, GRAMPO-SAPPO i ARCHEOM.

Una part important del flux de treball dels grups de recerca del Departament es desenvolupa en laboratoris de camp in situ als diferents llocs de treball de camp. Molts d'ells han evolucionat cap a instal·lacions permanents de recerca i divulgació, sovint amb el suport d'institucions públiques i privades locals (Campus d'Arqueologia de la UAB: <https://www.uab.cat/web/campus-d-arqueologia-i-paleontologia-de-la-uab-1345824266016.html>)

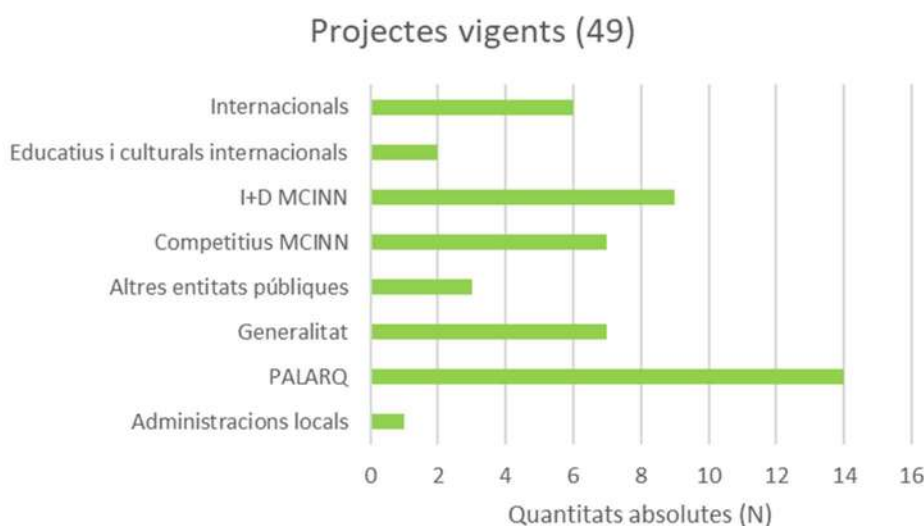
Dos dels membres del departament (Andre Colonese i Umberto Lombardo) estan adscrits al 50% a l'Institut de Ciències i Tecnologies Ambientals (ICTA) i tenen ubicats els laboratoris als seu edifici. Aquests laboratoris també són utilitzats freqüentment per altres membres dels diferents grups de recerca del Departament.

2. RECERCA

2.1. GRUPS DE RECERCA RECONEGUTS (SGR)

2021SGR00190	Tecnologies digitals per una arqueologia social (TEDAS)	IP: Paloma González Marcén
2021SGR00525	Grup de Recerca d'Arqueoecologia Social Mediterrània (ASOME)	IP: Rafael Micó Pérez
2021SGR00527	Evolution and impact of early food production systems (EarlyFoods)	IP: Andre Colonese
2021SGR00744	Grup de Recerca Arqueològica a la Mediterrània i al Pròxim Orient (GRAMPO)	IP: Miquel Molist Montaña

2.2. PROJECTES VIGENTS

Projectes del Programa General del Ministerio de Ciencia e Innovación liderats per membres del Departament de Prehistòria de la UAB

Títol: Origin and Development of the first agrarian societies in the Tigris Valley and the Zagros mountains Kurdistan. Settlement, temporality and a cultural and technological approximation.

Codi oficial: PID2019-106399GB-I00

IP: Molist Montaña, Miquel

Títol: Paleoenvironment, landscape modelling and analysis of plant use in the transition to farming on northeast of Iberia

Codi oficial: PID2019-109254GB-C21

IPs: Barcelo Alvarez, Joan Anton & Pique Huerta, Raquel

Títol: Las primeras comunidades agropastorales de la vertiente del Pirineo Central: Economía y paisaje 5600-5400 cal ANE

Codi oficial: PID2020-115205GB-I00

IP: Gassiot Ballbe, Ermengol

Títol: Descifrando la importancia de la gestión animal para la seguridad alimentaria con la introducción de la agricultura en la Península Ibérica: un enfoque bioarqueológico

Codi oficial: PID2020-115715GB-I00

IPs: Colonese, Andre Carlo & Saña Segui, Maria

Títol: Parentesco, población y producción en el Argar 2200-1550 cal ANE: Una aproximación genealógica a las asimetrías sexuales y la disrupción económica

Codi oficial: PID2020-112909GB-I00

IPs: Micó Pérez, Rafael & Risch, Frank Robert

Títol: Microarqueología: Avanzado propuestas metodológicas para entender la relación entre los humanos y sus ambientes

Codi oficial: PID2020-119773GB-I00

IP: Albert Cristobal, Rosa Maria

Títol: Seasonality and settlement patterns of the first societies in the Bolivian Amazon during the Holocene ca. 11-2 cal BP

Codi oficial: PID2022-1383500A-I00

IPs: Garcia Escarzaga, Asier & Lombardo, Umberto

Títol: Identity, networks and production in in upper Mesopotamian societies under hierarchization process

Codi oficial: PID2022-139164NB-C21

IPs: Bach Gómez, Ana Maria & Molist Montaña, Miquel

Títol: Poblamiento y formas de vida durante el Pleistoceno Final y Holoceno en el Prepirineo Oriental

Codi oficial: PID2022-136363NB-I00

IPs: González Marcén, Paloma & Mora Torcal, Rafael

Altres projectes competitiu finançats pel Ministeri de Ciència i Innovació i el Ministeri de Cultura liderats per membres del Departament de Prehistòria de la UAB

Títol: Cambios económicos y sociedades disruptivas de la Edad del Bronce Euromediterranea

Codi oficial: EIN2020-112333

IP: Risch, Frank Robert

Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación

Títol: Viviendas arqueológicas sobre pilotes de madera en lagos mediterráneos europeos: estrategias para su explotación, monitoreo y conservación

Codi oficial: PCI2020-111992

IP: Pique Huerta, Raquel

Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación

Títol: *Red de arqueología e historia material de las mujeres y del género: investigación, cultura y comunicación.*

Codi oficial: RED2022-134482-T

IP: González Marcén, Paloma

Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación

Títol: Red para el estudio de la madera arqueológica

Codi oficial: RED2022-134510-T

IP: Piqué Huerta, Raquel

Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación

Títol: Proyecto La Puntilla Nasca, Ica, Perú. Prácticas sociales y producción de la vida social en los horizontes del Formativo-Paracas de la Costa Sur del Perú

Codi oficial: T002022N0000027540

IP: Castro Martinez, Pedro

Entitat finançadora: Ministerio de Cultura y Deporte

Títol: Proyecto arqueológico en el Kurdistán Iraquí: Evolución diacrónica de las sociedades complejas en el norte de Mesopotamia

Codi oficial: T002022N0000027777

IP: Molist Montaña, Miquel

Entitat finançadora: Ministerio de Cultura y Deporte

Títol: Arqueología en el mar interior de Última Esperanza Magallanes, Chile: navegación, intercambio y uso del bosque nativo durante el Holoceno tardío

Codi oficial: T002022N0000027841

IP: Pique Huerta, Raquel

Entitat finançadora: Ministerio de Cultura y Deporte

Projectes internacionals liderats per membres del Departament de Prehistòria de la UAB

Títol: Long-term coastal adaptation, food security and poverty alleviation in Latin America TRADITION

Codi oficial: H2020-817911-TRADITION

IP: Colonese, Andre Carlo

Entitat finançadora: Comissió Europea

Títol: Archaeological Wooden Pile-Dwelling in Mediterranean European lakes: strategies for their exploitation, monitoring and conservation

Codi oficial: H2020-699523-WOODPDLAKE

IP: Pique Huerta, Raquel

Entitat finançadora: Comissió Europea

Títol: Drivers of Demographic Dynamics DEMODRIVERS

Codi oficial: 101043738 — DEMODRIVERS

IP: Lombardo, Umberto

Entitat finançadora: Comissió Europea

Títol: ChemArch: The organic chemistry and molecular biology of archaeological artefacts - CHEMARCH

Codi oficial: H2020-956351-CHEMARCH

IPs: Colonese, Andre Carlo & Saña Segui, Maria

Entitat finançadora: Comissió Europea

Títol: Modelling and simulating Hunter-Gatherer Seafaring in the Americas: ecology, society and watercraft technology in cold aquatic environments

Codi oficial: HEU-101066298-HUGASEA
IP: Barcelo Alvarez, Joan Anton
Entitat finançadora: Comissió Europea

Títol: Neanderthal coastal adaptations in southern Europe and eastern Asia
Codi oficial: HEU-101064225-NEARCOAST
IP: Colonese, Andre Carlo
Entitat finançadora: Comissió Europea

Títol: Chagar Bazar Syria IX. Archaeological remains of the Halaf period from sector F 2000-2010
Codi oficial: CHAGAR-BAZAR-28042022
IPs: Bach Gómez, Ana Maria & Molist Montaña, Miquel
Entitat finançadora: Harvard University

Projectes finançats per altres entitats públiques liderats per membres del Departament de Prehistòria de la UAB

Títol: iINVESTIGA.EDU - Campus Joven de Arqueología
Codi oficial: FCT-22-18214
IP: Gonzalez Marcen, Paloma
Entitat finançadora: Fundación para la Ciencia y la Tecnología (FECYT)

Títol: Monuments perduts: El fenomen megalític i la seva visibilització en el territori.
Codi oficial: VIVES_2023_2
IP: Bach Gómez, Ana Maria
Entitat finançadora: Xarxa Vives d'Universitats

Títol: Estudi tecnològic de materials ceràmics i d'elements d'ornamentació del neolític antic de la comarca del Segrià
Codi oficial: VIVES_2023_1
IP: Clop Garcia, Francisco Javier
Entitat finançadora: Xarxa Vives d'Universitats

Projectes finançats pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya liderats per membres del Departament de Prehistòria de la UAB

Títol: Poblament del període neolític en la desembocadura del Ter: Vilanera/Empúries i el seu entorn
Codi oficial: CLT009_22_000058
IP: Molist Montaña, Miquel

Títol: Megalitisme, pràctiques funeràries i societat a la Catalunya central c. 3.500-1.500 cal ANE
Codi oficial: CLT009_22_000040
IP: Clop Garcia, Francisco Javier

Títol: Cova dels Fems i les dinàmiques poblacionals a la conca alta del Montsant 10000-4000 cal BC
Codi oficial: CLT009_22_000059
IP: Pique Huerta, Raquel

Títol: Arqueologia del pastoralisme i l'agricultura prehistòrica al Pirineu Occidental

Codi oficial: CLT009_22_000080
IP: Gassiot Ballbe, Ermengol

Títol: Vulcanisme, canvis ambientals i dinàmiques de poblament durant la transició mesolític-neolític a la Garrotxa
Codi oficial: CLT009_22_000056
IP: Saña Segui, Maria

Títol: Poblament Humà al Prepirineu Oriental durant el Plistocé Superior i Holocè
Codi oficial:
IP: Mora Torcal, Rafael

Títol: Arrels prehistòriques de la transhumància a l'Alt Ripollès: projecte arqueològic 2022-2025
Codi oficial: ARQ001SOL-193-2022
IPs: Tornero, Carlos & Carbonell, Eudald Carbonell

Projectes finançats per administracions locals liderats per membres del Departament de Prehistòria de la UAB

Títol: Campus d'Arqueologia UAB del jaciment de La Draga per l'any 2023
Codi: X2023007824
IP: Piqué Huerta, Raquel

Projectes finançats per la fundació PALARQ liderats per membres del Departament de Prehistòria de la UAB

Títol: PALARQ-Proyecto arqueológico en Gird Lashkir: Del Zagros al Llano de Erbil - Iraq
IP: Molist Montaña, Miquel

Títol: PALARQ-Gird Banahilk Soran, Kudirstán Iraquí y la consolidación de las comunidades agropastorales en el Zagros - Irak
IP: Bach Gómez, Ana Maria

Títol: Almoloya-Bastida. Yacimientos arqueológicos de La Almoloya Pliego, Murcia y La Bastida Totana, Murcia. Sociedad de El Argar, Edad del Bronce Antiguo
IP: Micó Pérez, Rafael

Títol: Cueva de Los Aviones Cartagena, Región de Murcia
IP: Garcia Escarzaga, Asier

Títol: Poblamiento y formas de vida durante el Pleistoceno Final y Holoceno en el Prepirineo Oriental. Análisis del registro Neolítico de Cova Gran, Cova del Tabac y Font del Ros
IP: Mora Torcal, Rafael

Títol: Arqueología en el mar interior de Última Esperanza Magallanes, Chile: navegación, intercambio y uso del bosque nativo durante el Holoceno tardío
IP: Piqué Huerta, Raquel

Títol: Alimentación marina: un reto en la investigación de las comunidades prehistóricas asentadas en el litoral del noreste de la Península Ibérica
IP: Molist Montaña, Miquel

Títol: Gird Banahilk Soran, Kurdistan Iraquí y la consolidación de las comunidades agropastorales en el Zagros

IP: Bach Gómez, Ana Maria

Títol: Proyecto arqueológico en Gird Lashkir: Del Zagros al llano de Erbil

IP: Molist Montaña, Miquel

Títol: Sección de Vallparadís Cuenca del Vallès-Penedès

IP: Tornero Dacasa, Carlos

Títol: Atributos tecnológicos y “formas de hacer” en los procesos de manufacturación de cerámica durante el neolítico antiguo en la península Ibérica c. 5.650-4.500 cal BC TECCERNA

IP: Clop García, Francisco Javier

Títol: Coves del Fem Ulldemolins-Priorat-Tarragona: Análisis de pigmentos

IP: Palomo Pérez, Antonio

Títol: Orígenes humanos en la Garganta de Olduvai Tanzania

IP: Mora Torcal, Rafael

Títol: Estudios paleomoleculares de restos de fauna de yacimientos neolíticos del Noreste peninsular: dilucidando la alimentación, reproducción y movilidad de los primeros rebaños domésticos

IP: Saña Seguí, Maria

Projectes educatius i culturals internacionals

Títol: CoHVer: Computer-based Visualisation of Architectural Cultural Heritage

Codi oficial: 2021-1-IT02-KA220-HED-000031190

IP: Barcelo Alvarez, Joan Anton

Entitat finançadora: Comissió Europea – Erasmus +

Títol: *Retold Stories - Sustaining cultural memories in open-air museums.*

Codi oficial: 616639-CREA-1-2020-1-NL-CULT-COOP1.

IP: González Marcén, Paloma

Entitat finançadora: Comissió Europea. Programa Creative Europe

2.3. CONVENIS

2.3.1. Convenis finançats

Títol: Anàlitzes i estudis de mobilitat de població, alimentació i xarxes de distribució materials en jaciments arqueològics del Pla de Barcelona en la Prehistòria recent III i II mil·lennis/períodes calcolític/bronze inicial. Mostres procedents dels Jaciments de la plaça de la Gardunya, Mercat de Santa Caterina, Caserna de Sant Pau, carrer de la Riereta 37 i mostres disperses de sepultures de l'àrea de la Sagrera

IP: Molist Montaña, Miquel

Entitat finançadora: Ajuntament de Barcelona

Data d'inici/fi: 18-10-2023 → 17-10-2024

Títol: Emmarcar i coordinar l'actuació de la UAB en assessoraments, intercanvis d'informació i realitzacions, en els camps de la investigació i el desenvolupament. Més concretament, l'objectiu general es la col·laboració per vetllar per l'estudi i la conservació del patrimoni històrico-arqueològic d'època prehistòrica en el terme municipal de Folgueroles i en particular dels moments i sepulcres megalítics que es troben en el seu terme municipal.

IP: Molist Montaña, Miquel

Entitat finançadora: Ajuntament de Folgueroles

Data d'inici/fi: 20-09-2023 → 19-09-2024

Títol: Musealització del museu de Son Fornés

IP: Rihuete Herrada, Cristina

Equip investigador: Micó Pérez, Rafael

Entitat finançadora: Ajuntament de Montuïri MONTUÏRI

Data d'inici/fi: 20-07-2023 → 19-07-2024

Títol: Study of the wooden supports of a leader binding found buried on the Thames foreshore

IP: Dominguez Delmas, Marta

Entitat finançadora: Queen Mary, University of London

Data d'inici/fi: 22-06-2023 → 21-12-2024

Títol: Investigación de la madera de pecios en las Islas Baleares campaña 2022-2023

IP: Dominguez Delmas, Marta

Entitat finançadora: Institut Balear d'Estudis en Arqueología Marítima IBEAM

Data d'inici/fi: 08-06-2023 → 07-12-2023

Títol: Emmarcar i coordinar l'actuació de l'IPHES-CERCA i de la UAB en col·laboració científica, assessoraments, intercanvis d'informació i altres activitats, en els camps de la investigació, la divulgació i la transferència

IP: Palomo Pérez, Antoni

Entitat finançadora: Institut Català de Paleoeologia Humana i Evolució Social IPHES

Data d'inici/fi: 23-03-2023 → 22-03-2027

Títol: Archaeogenetic analysis of the populations of the western Mediterranean from the Neolithic to the Middle Ages

PI: Risch, Roberto

Entitat finançadora: Research cooperation agreement with the Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology, Leipzig, Germany

Data d'inici/fi: 16-09-2020 → 15-09-2025

Títol: Analysis of Neolithic to Early Bronze Age grinding and abrading stone tools from Saxony-Anhalt

PI: Risch, Roberto

Entitat finançadora: Research cooperation agreement with the State Office for Heritage and Management and Archaeology of Saxony-Anhalt, Halle, Germany

Data d'inici/fi: 01-01-2021 → 31-12-2025

2.4. TREBALLS DE CAMP

<i>Direcció</i>	<i>Activitat/lloc</i>	<i>Dates</i>
R. Piqué, M. Alcolea	Coves del Fem (Catalunya)	9 juny - 2 juliol 2023
A. Palomo	La Draga (Catalunya)	28 agost - 29 setembre 2023
R. Piqué, A. Garcia Piquer, R. Carracedo	Seno Última Esperanza (Chile)	1 abril - 30 abril 2023
M. Herrero Otal	Cova del Pasteral (Catalunya)	10 juliol - 6 agost 2023
R. Carracedo	Direcció de projecte d'excavació y Práctiques de Camp al Jaciment de Punta Lobos (Desert de Atacama, Iquique, Chile). Direcció d'excavació arqueològica Projecte "FONDECYT 11221096 Arqueología de la Reproducción Social en la Costa Tarapaqueña (ca. 7000-3000 AP)"	14 juny - 3 juliol 2023
R. Carracedo	Direcció de projecte d'excavació al Mar Interior de Magallanes (Puerto Natales, Chile). Direcció d'excavació arqueològica Projecte "Arqueología en el mar interior de Última Esperanza (Magallanes, Chile): navegación, intercambio y uso del bosque nativo durante el Holoceno tardío" Fundación Palarq	31 març - 2 abril 2023
R. Carracedo	Direcció de projecte transdisciplinar de prospecció a la Cordillera de Darwin (Tierra del Fuego, Magallanes, Chile). Direcció de Prospecció Arqueològica Projecte "Terra Ignota Forum", Concurso Nacional Ciencia Pública de Espacios Públicos Regionales (Chile)	28 febrer - 19 març 2023
R. Mora Torcal	Cova Gran de Santa Linya (Catalunya)	25 juny - 23 juliol 2023
R. Mora Torcal	Roca dels Bous (Catalunya)	7 - 27 agost 2023
J. Martínez Moreno	Cova del Tabac (Catalunya)	31 març - 7 abril 2023
E. Celdrán, V. Lull, R. Micó	Excavació/La Almoloya (Múrcia)	juny - juliol 2023
C. Rihuete	Restauració/Son Fornés (Mallorca)	maig - juny 2023
M. Molist	Lashkir (Erbil, Iraq)	24 abril - 23 maig 2023
A. Domínguez	Gatua-Sûr	15 abril- 19 maig 2023
A. Bach	Prospecció al jaciment neolític de Vilanera (L'Escala, Catalunya)	16 - 18 octubre 2023
A. Bach	Banahilk (Soran, Iraq)	9 - 28 setembre 2023
A. Bach	Pla del Castell (Tavertet, Osona)	26 - 30 juny 2023.
A. Bach	Camp d'urnes de Vilanera-Empúries (L'Escala, Catalunya)	5 - 23 juny 2023
A. Monforte, B. Soriano	Serrat de la Cirera (Torre d'Oristà, Catalunya)	20 - 24 novembre 2023
I. Gironès	Balma del Barranc del Regatxol (Mas de Barberans, Catalunya)	2 - 6 octubre 2023

I. Gironès	Balma del Barranc del Regatxol (Mas de Barberans, Catalunya)	17 - 22 juliol 2023
I. Gironès	Cova del Vidre (Roquetes, Catalunya)	24 - 28 juliol 2023
U. Lombardo	Logística (Santa Cruz, Bolívia)	17 abril - 18 maig 2023
U. Lombardo	Mostreig i excavació (Trinidad, Bolívia)	17 juliol - 15 octubre 2023
A. Sierra, J. Ripoll, M. Saña	Jaciment de Codella (les Preses, la Garrotxa)	9 - 29 juliol 2023
A. Brosa, M. Rovira, R. Soler	Cova de les Monges (Montagut-Oix, la Garrotxa)	6 - 21 octubre 2023
M. Saña, A. Garcia, V. Navarrete	La Bauma del serrat del Pont (Tortellà, la Garrotxa)	1 - 30 setembre 2023

2.5. ESTADES DE RECERCA

<i>Nom</i>	<i>Institució/ Lloc</i>	<i>Dates</i>
A. Palomo	Stage de talla lítica experimental, Laboratoire de recherche Archéorient (UMR-5133, CNRS/université de Lyon 2); Antenne Archéorient de Jalès (Ardèche)	20 maig - 30 octubre 2023
A. Minguell	Stage de talla lítica experimental, Laboratoire de recherche Archéorient (UMR-5133, CNRS/université de Lyon 2); Antenne Archéorient de Jalès (Ardèche)	21 - 20 maig 2023
A. Minguell	Estada per a la experimentació del tractament tèrmic i la seva anàlisi, Laboratorio de Arqueología Experimental -LAEX UAM	24 - 28 abril 2023
A. Minguell	Participació del IV Seminari d'arqueologia experimental, Museu d'Arqueologia de Catalunya-Empúries	16 i 18-20 maig 2023
R. Carracedo	Universitat Austral de Chile Sede Puerto Montt (Chile)	1 gener 2022 - 31 desembre 2023
S. Delgado-Raack	Christian-Albrechts Universität, Kiel, Alemanya. Formació PAS - Laboratori (Programa ERASMUS+)	1 - 7 juliol 2023
S. Delgado-Raack	Universidad de Salamanca.	22 - 25 setembre 2023
A. Bach, M. Molist	Salahaddin University-Iraq	23 maig 2023
A. Monforte	Estada al Centre for Urban Network Evolutions (UrbNet)	11 - 23 gener 2023
I. Gironès	Estada doctoral en el contracte PRE2020-094236 (FPI2020) a Department of Archaeology, University of Cambridge (Cambridge, United Kingdom)	16 octubre - 17 novembre 2023
C. Masriera	Estada de recerca a Jamtli Foundation (SE)	25 juny - 5 juliol 2023
R. Alcàntara Fors	Cardiff University (Cardiff, UK)	31 desembre 2021 - 30 desembre 2023
M. Saña Seguí	Museo Arqueológico Provincial de Badajoz	abril 2023
M. Saña Seguí	Institut des Sciences de l'Évolution - CNRS, Université de Montpellier (França)	maig - juny 2023
M. Saña Seguí	Universidad de Salamanca	octubre 2022 - gener 2023

2.6. PUBLICACIONES

2.6.1 Articles en revistes

1. Taranto, S. & Portillo, M. & Bach Gómez, M. & Molist Montaña, M. & Le Potier, F. & Lemorini, C. 2023 'Investigating the function of late-Neolithic 'husking trays' from Syrian Jazira through integrated use-alteration and phytolith analyses', *Journal of Archaeological Science: Reports*, vol.47, N° 103694. <https://doi.org/10.1016/j.jasrep.2022.103694>
2. Breu Barcons, A. & Rosell Melé, A. & Heron, C. & Antolín, F. & Borrell, F. & Edo Benaiges, M. & Fontanals, M. & Molist Montaña, M. & Moraleda Cibrián, N. & Oms, X. & Tornero, C. & Vergès, M. & Vicente Campos, O. & Bach Gómez, M. 2023 'Resinous deposits in Early Neolithic pottery vessels from the northeast of the Iberian Peninsula', *Journal of Archaeological Science: Reports*, vol.47, N° 103744
3. Berihuete Azorin, M. & Lozovskaya, O. & Herrero Otal, M. & Pique Huerta, R. & Huerta, I. 2023 'Fishing Nets and String at the Final Mesolithic and Early Neolithic Site of Zamostje 2, Sergiev Posad Russia', *Open Archaeology*, vol.9, N° 20220283, pp. 1-11
4. Berihuete Azorin, M. & Blackmore, C. & Borck, L. & Flexner, L. & Frieman, J. & Herrmann, H. & Kiddey, R. 2023 'Archaeology in 2022: Counter-myths for hopeful futures', *American Anthropologist*. <https://doi.org/10.1111/aman.13940>
5. Colominas, L. & Portillo, M. & Morera, J. & Oller, J. & Berrocal Barbera, A. & Valle, A. & Lopez Bulto, O. & Messana, C. & Sisa Lopez de Pablo, J. & Tornero, C. & Olesti Vila, O. 2023 'Livestock management at the Late Iron Age site of Baltarga eastern Pyrenees', *Archaeological and Anthropological Sciences*, vol.15, N° 159. <https://doi.org/10.1007/s12520-023-01848-8>
6. Domingo, I. & Palomo Nicolau, L. & Palomo, A. & Terradas, X. & Berrocal Barbera, A. & Bodganovic, I. & López Bultó, O. & Rosillo Turra, R. & Piqué, R. 2023 'Nuevo hallazgo de arte mueble de estilo Paleolítico en el Noreste peninsular: la plaqueta grabada de les Coves del Fem Ulldemolins, Tarragona', *Munibe Antropologia-Arkeologia*, vol.2023. <https://doi.org/10.21630/maa.2023.74.03>
7. López Bultó, O. & Gassmann, P. & Bertin ., J. & Pique Huerta, R. 2023 'Sorting the Trees: The Role of *Laurus nobilis* in the Woodland Management Practices at La Draga Banyoles, Spain', *International Journal of Wood Culture*, vol.3, pp. 329-348. <https://doi.org/10.1163/27723194-bja10023>
8. Bertin ., J. & Palomo Pérez, A. & Pique Huerta, R. & Martínez-Sevilla, F. & Herrero-Otal, M. & Martín-Seijo, M. & Santana-Cabrera, J. & Lozano Rodríguez, A. & Maicas Ramos, R. & Cubas, M. & Homs, A. & Martínez Sánchez, M. & Barroso Bermejo, R. & Bueno Ramírez, P. & de Balbín Behrmann, R. & Álvarez-Valero, M. & Peña-Chocarro, L. & Murillo-Barroso, M. & Fernández-Domínguez, E. & Altamirano García, M. & Pardo-Martínez, R. & Iriarte Cela, M. & Carrasco Rus, L. & Alfaro Giner, C. 2023 'The earliest basketry in southern Europe :', *Science advances*, vol.9, N° eadi3055
9. Cavaleri Gerhardinger, L. & Brodie Rudolph, K. & Gaill, F. & Mortyn, G. & Mortyn, G. & Littlely ., M. & Vincent, A. & Firme Herbst Gerhardinger, D. & Gerhardinger Firme Herbst, D. & Ziveri ., P. & Jeanneau, L. & Laamanen, M. & Cavallé, M. & Marisca gietzelt, J. & Glaser, M. & Chambon ., M. & Jacquemont, J. & Ahmed selim, S. & Brugere, C. & Brito, C. & Pereira, M. & Amezaga, S. & Muñoz, F. & Becquet, L. & Lalo, A. & Colonese, C. 2023 'Bridging Shades of Blue: Co-

constructing Knowledge with the International Panel for Ocean Sustainability', *Coastal Management*, vol.51, pp. 244-264. <https://doi.org/10.1080/08920753.2023.2244082>

10. Cavaleri Gerhardinger, L. & Mills, E. & Mesquita, B. & Rivera, S. & Kefalás, C. & Colonese, C. 2023 'Challenging the Blue Economy: Voices from Artisanal Fishing Communities in Latin America and the Caribbean', *Development*. <https://doi.org/10.1057/s41301-023-00366-3>

11. Micó Pérez, R. & Celdran Beltran, E. & Oliart Caravatti, C. & Lull Santiago, V. & Rihuete Herrada, C. & Grandao Valerio, F. 2023 'El conocimiento de las relaciones de consanguineidad prehistóricas', *quaes*.

12. Tarifa Mateo, N. & Saña Segui, M. & Clop Garcia, J. & CLOP, X. & Rosell Melé, A. & Camalich Massieu, D. & Martín-Socas, D. 2023 'Investigating livestock management in the early Neolithic archaeological site of Cabecicos Negros Almería, Spain from the organic residue analysis in pottery', *Scientific Reports*, vol.13, N° 4797

13. Admiraal, M. & Colonese, C. & Milheira, G. & Bandeira, R. & Demathe, A. & Santos, A. & Fossile, T. & Talbot, M. & Bondetti, M. & Lucquin, A. & Cabrera, J. & Prates, L. & Serna, A. & Craig, E. 2023 'Chemical analysis of pottery reveals the transition from a maritime to a plant-based economy in pre-colonial coastal Brazil', *Scientific Reports*, vol.13, N° 16771. <https://doi.org/10.1038/s41598-023-42662-5>

14. Fossile, T. & Ferreira, J. & Colonese, C. 2023 'Brazilian Zooarch Database', *Revista de Arqueologia*, vol.36, pp. 311-331

15. Fontanals-Coll, M. & Soncin, S. & Talbot, M. & von Tersch, M. & Gibaja, F. & Colonese, C. & Craig, E. 2023 'Stable isotope analyses of amino acids reveal the importance of aquatic resources to Mediterranean coastal hunter-gatherers', *Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences*, vol.290, N° 20221330. <https://doi.org/10.1098/rspb.2022.1330>

16. Herbst, F. & Rampon, J. & Baleeiro, B. & Silva, G. & Fossile, T. & Colonese, C. & Mackenzie, R. 2023 '180 years of marine animal diversity as perceived by public media in southern Brazil', *PLoS ONE*, vol.18(6), N° e0284024. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0284024>

17. Dominguez Delmas, M. & Schroeder, H. & Kuitems, M. & Haneca, K. & Archangel, S. & Van duin, P. & Piena, H. 2023 'A stepwise multidisciplinary approach to determine the date and provenance of historical wooden objects', *Journal of Cultural Heritage*, vol.62, pp. 430-440. <https://doi.org/10.1016/j.culher.2023.06.023>

18. Fernández-Manteca, G. & Martínez-Mincheró, M. & García Escarzaga, A. & Ocampo-Sosa, A. & Mirapeix, J. & Valdiande, J. & López-Higuera, M. & Rodríguez-Cobo, L. & Cobo, A. 2023 'Comparison of light capturing approaches in Laser-Induced Breakdown Spectroscopy LIBS for multichannel spectrometers', *Spectrochimica Acta, Part B: Atomic Spectroscopy*, vol.201, N° 106617

19. Navarrete, V. & Garcia Piquer, A. & García P., C. & Prieto, A. & Pique Huerta, R. 2023 'The role of the huemul *Hippocamelus bisulcus* in Patagonian maritime hunter-gatherer strategies', *The Journal of Island and Coastal Archaeology*, pp. 1-19. <https://doi.org/10.1080/15564894.2023.2168801>

20. Garcia Casas, D. & Gassiot Ballbe, E. 2023 'The mobility of shepherds in the Upper Pyrenees: A spatial analysis of pathways and site-location differences from medieval times to the 20th century', *Quaternary International*. <https://doi.org/10.1016/j.quaint.2023.07.007>

21. Expósito, I. & Allué, E. & Burguet Coca, A. & Alonso, N. & Benito-Calvo, A. & Mora Torcal, R. & Gonzalez Marcen, P. & Martínez Moreno, J. 2023 'Forests and fields in the pre-pyrenean neolithic and early Bronze Age based on fumier archaeobotanical records', *Quaternary International*. <https://doi.org/10.1016/j.quaint.2023.07.008>
22. Herrero Otal, M. & Romero Brugués, S. & Pique Huerta, R. & Homs, A. & Diego, D. & Palomo, A. 2023 'Describing the neolithic cord production process', *Journal of Archaeological Science: Reports*, vol.50, Nº 104092
23. Peripato, V. & Levis, C. & Moreira, G. & Gamerman, D. & ter Steege, H. & Pitman, C. & Souza, J. & Iriarte, J. & Robinson, M. & Braga Junqueira, A. & Trindade, T. & de Almeida, O. & de Moraes, P. & Lombardo, U. & Tamanaha, K. & Maezumi, Y. & Ometto, P. & Braga, G. & Campanharo, A. & Cassol, L. & Leal, P. & Assis, L. & Silva, A. & Phillips, L. & Costa, R. & Flores, M. & Hoffman, G. & Henkel, W. & Umaña, N. & Magnusson, E. & Sandoval, V. & Barlow, J. & Milliken, W. & Lopes, D. & Simon, F. & van Andel, R. & Laurance, G. & Laurance, F. & Torres, A. & Assis, L. & Molino, F. & Mestre, M. & Hamblin, M. & Coelho, S. & Lima Filho, A. & Wittmann, F. & Salomão, P. & Amaral, D. & Guevara, E. & de Almeida Matos, D. 2023 'More than 10,000 pre-Columbian earthworks are still hidden throughout Amazonia', *Science*, vol.382, pp. 103-109. <https://doi.org/10.1126/science.ade2541>
24. García Luque, G. & Jardón Giner, J. & Masriera Esquerra, C. 2023 'Pastwomen: un proyecto de investigación feminista colaborativo', *Revista UNES. Universidad, Escuela y Sociedad*, pp. 58-74. <https://doi.org/10.30827/unes.i15.27593>
25. Admiraal, M. & Jordan, D. & Talbot, M. & Bondetti, M. & Serna, A. & Taché, K. & von Tersch, M. & Hendy, J. & Mcgrath, M. & Craig, E. & Lucquin, A. 2023 'The role of salmon fishing in the adoption of pottery technology in subarctic Alaska', *Journal of Archaeological Science*, vol.157, Nº 105824
26. Jeanjean, M. & Mcgrath, M. & Valenzuela-Lamas, S. & Nieto-Espinet, A. & Schafberg, R. & Casanova, I. & Jimenez, S. & Guintard, C. & Tekkouk, F. & Ridouh, R. & Mureau, C. & Evin, A. 2023 'ZooMS confirms geometric morphometrics species identification of ancient sheep and goat', *Royal Society Open Science*, vol.10, Nº 230672. <https://doi.org/10.1098/rsos.230672>
27. Risch, R. & Rihuete Herrada, C. & Lull Santiago, V. & Micó Pérez, R. & Stika, H. & Neugebauer, A. & Voltas, J. & Paula Amengual, & Gelabert Batllori, L. 2023 'Crop cultivation in the Talayotic settlement of Son Fornes Mallorca, Spain', *Vegetation History and Archaeobotany*. <https://doi.org/10.1007/s00334-023-00957-7>
28. Guerra-Doce, E. & Rihuete Herrada, C. & Micó Pérez, R. & Risch, R. & Lull Santiago, V. & Niemeyer, M. 2023 'Direct evidence of the use of multiple drugs in Bronze Age Menorca Western Mediterranean from human hair analysis', *Scientific Reports*, vol.13, Nº 4782, pp. 4782
29. Moreno Gil, A. & Peres Castellani, M. & Risch, R. 2023 'Diverging Paths. Settlement Strategies and Conflict during the Early Bronze Age in the Southeastern Quadrant of Iberia', *Journal of Mediterranean Archaeology*, vol.36, pp. 102-126. <https://doi.org/10.1558/jma.27147>
30. Merino, A. & Pique Huerta, R. & Ordoñez, P. & Cazho, G. & Bustamante, V. 2023 'The Archeological Landscape of the Chanchán Basin and Its Agroecological Legacies for the Conservation of Montane Forests in the Western Foothills of the Ecuadorian Andes', *Land*, vol.12, Nº 192, pp. 1-37. <https://doi.org/10.3390/land12010192>

31. Ariño, E. & Uribe, P. & Angás, J. & Pique Huerta, R. & Portero, R. & Martínez-Ferreras, V. & Gurt Esparraguera, M. 2023 'Adaptive Dynamics of Settlement Models in the Urban Landscape of Termez Uzbekistan from c. 300 BCE to c. 1400 CE', *Land*, vol.12, Nº 1550. <https://doi.org/10.3390/land12081550>
32. Eguíluz, M., Delgado-Raack, S. & Risch, R. 2023 "The Strength of Diversity: Macrolithic Artefacts and Productive Forces During the Chalcolithic of Southern Iberia", *J World Prehist* 36, 191–225 (2023). <https://doi.org/10.1007/s10963-023-09178-2>
33. Müller, Johannes & Delgado-Raack, Selina & Escanilla, Nicolau & Kienle, Lorenz & Kneisel, Jutta & Czebreszuk, Janusz & Jaeger, Mateusz & Szymt, Marzena & Schürmann, Ulrich 2023 "First evidence for the forging of gold in an Early Bronze Age Site of Central Europe (2200–1800 BCE)", *Journal of Archaeological Science: Reports*, vol.47. <https://doi.org/10.1016/j.jasrep.2022.103748>
34. Revelles López, J. & Martí Molist, J. & Burjachs, F. & Finsinger, W. & Iriarte, E. & Mesquita-Joanes, F. & Pla Rabes, S. & Planagumà, L. & Rodrigo Troyano, M. & Alcalde, G. & Saña Seguí, M. 2023 'Socio-ecological impact of monogenetic volcanism in the La Garrotxa Volcanic Field NE Iberia', *Scientific Reports*, vol.13, Nº 8168. <https://doi.org/10.1038/s41598-023-35072-0>
35. Ferrara, S. & Montecchi, B. & Valério, M. 2023 "In search of lost signs: a new approach to the issue of writing and non-writing on Cretan hieroglyphic seals", *Oxford Journal of Archaeology*, vol.42, Nº 2, pp. 107-130. <https://doi.org/10.1111/ojoa.12265>
36. Iriarte, E. & Revelles López, J. & Finsinger, W. & Mesquita-Joanes, F. & Rodrigo Troyano, M. & Burjachs, F. & Expósito, I. & Martí Molist, J. & Planagumà, L. & Alcalde, G. & Saña Seguí, M. 2023 'Youngest Iberian Holocene volcanic eruptions and paleoenvironmental evolution of a barrier-paleolake in the Garrotxa Volcanic Field NE Spain', *Holocene*, vol.33, pp. 939-959. <https://doi.org/10.1177/09596836231169989>
37. Basso Rial, R.E. & Soriano, E. 2023 "Actividades textiles durante el III y II milenio cal ANE en el Nordeste peninsular: los instrumentos de hilado", *Complutum*, vol. 34, Nº 2, pp. 377-397.
38. Colonese, A.C. & McGrath, K.M. 2023 "Genetic insights into Brazil's ancient shell mound builders", *Nature Ecology & Evolution*, vol. 7, pp. 1179–1180. <https://doi.org/10.1038/s41559-023-02134-5>
39. Fossile, T., Herbst, D.F., McGrath, K.M., Toso, A., Giannini, P.C.F., Milheira, R.G., Gilson, S-P., Ferreira, J., Bandeira, D.R., Haimovici, M., Ceretta, B., Bender, M.G., Colonese, A.C. 2023 "Bridging archaeology and marine conservation in the Neotropics", *PLoS ONE*, vol.18(5). <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0285951>
40. Armenta, F., Delgado-Raack, S., Fernández Ugalde, A. Risch, R. 2023 "Las paletas de uso ritual. Un nuevo objeto simbólico de la prehistoria reciente peninsular", *Madrider Mitteilungen*, vol. 64, pp. 12-37.
41. Alcàntara, R., Sierra, A., Gourichon, L., Saña, M., Alexandre, J., Teira, L., Vardi, J., Borrell, F. 2023 "Hunting at the Fringe of the Desert: Animal Exploitation at Nahal Efe (northern Negev, Israel) during the Pre-Pottery Neolithic B", *Paléorient. Revue pluridisciplinaire de préhistoire et de protohistoire de l'Asie du Sud-Ouest et de l'Asie*, vol. 49-1.
42. Navarrete, V., Sierra, A., Alcàntara, R., Camalich, M. D., Martín, D., Saña, M. 2023 "Integrative approaches to the study of animal management practices during the Neolithic of Southeast

Iberian Peninsula: the case of El Toro cave (Antequera, Málaga, Spain)", *Archaeological and Anthropological Sciences*.

43. Sierra, A., Navarrete, V., Alcàntara, R., Camalich, M. D., Martín-Socas, D., Fiorillo, D., Saña, M. 2023 "Shepherding the past: High-Resolution data on Neolithic Southern Iberian Mobility at Cueva de El Toro (Antequera, Málaga)", *Plos One*.

44. Alcàntara, R., Tonda Carratalà, D., Saña, M. (acceptat) "Animal use and care in Cova de les Pixarelles. An approach to bone pathology in *Bos taurus*", *Actas del XVI Congreso Nacional e Internacional de Paleopatología*.

45. Ripoll-Miralda, J., Alcàntara Fors, R., Yousef-Pouran, K., Saña, M. (acceptat) "Osteons and bone cross-sections as a method to elucidate animal management patterns: new data on sheep husbandry at Tell Halula (Euphrates valley, Syria)", *Studies in Early Near Eastern Production, Subsistence, and Environment – Neolithic in Syria*.

46. Navarrete Belda, V., Viñerta Crespo, A., Clemente Conte, I., Gassiot Ballbe, E., Rey Lanaspá, J., Saña, M. 2023 "Early husbandry practices in highland areas during the Neolithic: the case of Coro Trasito cave (Huesca, Spain)", *Frontiers in Environmental Archaeology*, vol. 2. <https://doi.org/10.3389/fearc.2023.1309907>

47. Fiddaman, S., Dimopoulos, E., Lebrasseur, O.,..... Saña, M. 2023 "Ancient chicken remains reveal the origins of virulence in Marek's disease virus", *Science*, vol. 382 - 6676, pp. 1276 - 1281. doi: 10.1126/science.adg2238.

48. Sierra, A., Laborda Lorente, R., Saña, M., Montes, L. 2023 "Height pastures. The ancient Early Neolithic of la Espluga de la Puyascada (La Fueva, Huesca)" *Treballs d'Arqueologia*, vol. 26.

49. Peres, M., Risch, R. 2023 "Fuerzas productivas y relaciones de producción en el centro y el este de la península ibérica entre 2200 y 1550 a. n. e." *Trabajos de Prehistoria*, vol. 80(2). <https://doi.org/10.3989/tp.2023.12334>

50. Peres, M., Risch, R. 2023 "Hacia una arqueología económica y de la explotación social: réplica a los comentarios a "Fuerzas productivas y relaciones de producción en el centro y el este de la península ibérica entre 2200 y 1550 a. n. e." *Trabajos De Prehistoria*, vol. 80(2). <https://doi.org/10.3989/tp.2023.12340>

2.6.2 Llibres

1. Celdrán Beltran, E. & Lull Santiago, V. & Micó Pérez, R. & Oliart Caravatti, C. & Rihuete Herrada, C. & Risch, R. 2023 *Cerro del Morrón. Un asentamiento en la frontera argàrica*. Universitat Autònoma de Barcelona – ASOME. ISBN 978-84-124136-8-7

2. Colonese, C. & Milheira, G. 2023 *Historical Ecology and Landscape Archaeology in Lowland South America*, Springer, Cham. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-32284-6>

3. Meller H, Krause J, Haak W., Risch R. (eds.) 2023 *Kinship, Sex, and Biological Relatedness. The contribution of archaeogenetics to the understanding of social and biological relations*. Landesamt für Denkmalpflege und Archäologie Sachsen-Anhalt, Halle. ISBN 978-3-948618-66-7. <https://doi.org/10.11588/propylaeum.1280>

2.6.3 Capítols de llibre

1. Fossile ., T. & De sá, C. & Ferreira, J. & Colonese, C. 2023 The Onset of Deep-Water Fishing en Southern Brazil en Colonese, A.C., Milheira, R. (eds), *Historical Ecology and Landscape Archaeology in Lowland South America. Interdisciplinary Contributions to Archaeology*. Springer, 3-9, pp. 205-218
2. Colonese, C. & Brugere, C. & Ramires, M. & Clauzet, M. & Brandi, R. & Bandeira, M. & Guedes, L. & Wiedemann, M. & Reyes Garcia, E. & Begossi, A. 2023 The Legacy of Pre-Columbian Fisheries to Food Security and Poverty Alleviation in the Modern Amazon en Colonese, A.C., Milheira, R. (eds), *Historical Ecology and Landscape Archaeology in Lowland South America*, pp. 3-19
3. Gassiot Ballbe, E. 2023 Defying limits. Archaeology of social landscapes in high mountain areas of the Central Pyrenees en Quirós Castillo, Juan Antonio & Narbarte Hernández, Josu (eds.) *People and Agrarian Landscapes*. Archeopress, Oxford GB, pp. 52-70
4. Risch, R. & Rihuete Herrada, C. & Micó Pérez, R. & Lull Santiago, V. 2023 Politics and Social Ontology in Prehistory en *Marxist Archaeology Today*. Brill, pp. 261-269. https://doi.org/10.1163/9789004679047_010
5. Saña, M., Alcántara, R., Tornero C. 2023 The evolution of goat husbandry in Tell Halula: A look back to goat exploitation through biomechanics and stable isotope analysis, en Nadja Pöllath, Nora Battermann, Stephanie Emra, Veronika Goebel, Ptolemaios Paxinos, Martina Schwarzenberger, Simon Trixl, Michaela Zimmermann (eds.), *Animals and Humans through Time and Space: Investigating Diverse Relationships. Essays in Honour of Joris Peters*, Marie Leidorf GmbH. Rahden/Westf, pp. 295-306.
6. Risch, R., Haak, W., Krause, J., Meller, H. 2023 Kinship, Sex, and Biological Relatedness: The contribution of archaeogenetics to the understanding of social and biological relations, en Meller, H. et al. (eds), *Kinship, Sex, and Biological Relatedness: The contribution of archaeogenetics to the understanding of social and biological relations*. Landesamt für Denkmalpflege und Archäologie Sachsen-Anhalt, Halle, pp. 9–25. <https://doi.org/10.11588/propylaeum.1280.c18044>
7. Papac L, de Miguel Ibáñez P, Rohrlach AB, Armendáriz J, Peres M, Lamnidis TC, Mötsch A, Schiffels S., Risch, R. 2023 Intramural child burials in Iron Age Navarra: How ancient DNA can contribute to household archaeology, en Meller H, Krause J, Haak W, Risch R (eds.), *Kinship, Sex, and Biological Relatedness. The contribution of archaeogenetics to the understanding of social and biological relations*. Landesamt für Denkmalpflege und Archäologie Sachsen-Anhalt, Halle, pp. 263-296. <https://doi.org/10.11588/propylaeum.1280.c18012>
8. Penske, S., Orschied, J., Rohrlach, A. B., Meller, H., Haak, W., Schunke, T., Risch, R. 2023 Life and work – A possible ›house community‹ at the Early Bronze Age settlement of Schiepzig in Central Germany, en Meller H, Krause J, Haak W, Risch R (eds.), *Kinship, Sex, and Biological Relatedness : The contribution of archaeogenetics to the understanding of social and biological relations*. Landesamt für Denkmalpflege und Archäologie Sachsen-Anhalt, Halle, pp. 183–194. <https://doi.org/10.11588/propylaeum.1280.c18007>

9. Garrido-García, C., Gómez-Gras, D., Risch, R. 2023 Estudio petrográfico de las cerámicas de la Edad Del Bronce del yacimiento de Cerro del Morrón (Moratalla, Murcia), en Celdrán Beltrán, E., Lull, V., Micó, R., Oliart, C., Rihuete, C., Risch, R. (eds.), Cerro del Morrón. Un asentamiento en la frontera argárica, *Arqueología argárica*, Vol. 2, pp. 80-101.
10. Ache, M., Delgado-Raack, S., Eguíluz, M., Risch, R. 2023 El registro macrolítico de Cerro del Morrón (Moratalla, Murcia), en Celdrán Beltrán, E., Lull, V., Micó, R., Oliart, C., Rihuete, C., Risch, R. (eds.), Cerro del Morrón. Un asentamiento en la frontera argárica, *Arqueología argárica*, Vol. 2, pp. 103-131.
11. Vuckovic, V., Risch, R. 2023 Neolithic rock exploitation in the middle Morava valley: A geoarchaeological approach to the social accessibility of raw materials, en *1 MEMORIЈАЛ ДРАГОСЛАВА СРЕЈОВИЋА ЗБОРНИК РАДОВА 5 ДРАГОСЛАВ СРЕЈОВИЋ И МУЛТИДИСЦИПЛИНАРНОСТ*. Center for Scientific Research of the Serbian Academy of Sciences and Arts and the University of Kragujevac, pp. 95-120.

2.7. PARTICIPACIÓ EN CONGRESSOS I TROBADES CIENTÍFIQUES

2.7.1. Comunicacions a congressos internacionals

M. Domínguez Delmás, O. López Bultó, P. Gassmann, R. Piqué Huerta	Disentangling natural from anthropic signals in wooden piles from the early neolithic site of la Draga (5300-4700 cal BCE). <i>Annual Meeting European Association of Archaeologists</i>	Belfast (Regne Unit)	31 agost - 4 setembre 2023
S. Romero-Brugués, M. Herrero-Otal, A. Homs, F. Martínez-Sevilla, J. Junkmanns, A. Palomo, R. Piqué	An experimental approach to the production and effectiveness of Neolithic bowstrings. <i>Annual Meeting European Association of Archaeologists</i>	Belfast (Regne Unit)	31 agost - 4 setembre 2023
R. Piqué, V. Andreaki, I. García, A. Palomo, D. Rabago, X. Terradas	Monitoring the impact of water-table fluctuation on the waterlogged layers of La Draga (Banyoles, Spain). <i>Annual Meeting European Association of Archaeologists</i>	Belfast (Regne Unit)	31 agost - 4 setembre 2023
O. López-Bultó, J. Ríos, R. Piqué, L. García Boullosa	Wooden industry at the Palaeolithic site of Aranbaltza. New insights on neanderthal woodworking in the Iberian Peninsula. <i>Annual Meeting European Association of Archaeologists</i>	Belfast (Regne Unit)	31 agost - 4 setembre 2023
G. Cattabriga, A. Bargallo, A. Palomo	How do we learn complex knapping methods? Preliminary results. <i>Annual Meeting European Association of Archaeologists</i>	Belfast (Regne Unit)	31 agost - 4 setembre 2023
M. Aguirre, J. Baena, A. Palomo, X. Terradas, A. Tarriño	Large blades of recent Iberian Prehistory: 3D typometry, technology and experimentation. <i>Annual Meeting European Association of Archaeologists</i>	Belfast (Regne Unit)	31 agost - 4 setembre 2023
I. Bertin, D. Roversi, I. Théry-Parisot, R. Piqué, K. McGrath	Use of organic container and other plant-based artefacts during the Early Neolithic of Spain. <i>Pòster. Archéométrie 2023</i>	Nice (França)	17-21 abril 2023
R.I Piqué, J. M. Gurt, V. Martínez-Ferreras, E. Ariño, R. Portero, S. Pidaev	Firewood exploitation in the Amu Daria region of Uzbekistan from c 300 BCE to c 1400 CE. <i>Anthraco 2023</i>	Porto (Portugal)	29 agost - 4 setembre 2023

R. Piqué	Contribució de l'anàlisi dels carbons al coneixement de l'aprofitament dels recursos forestals en època romana i tardoantiga al NE de Catalunya. <i>Congrés Internacional Ager Mutabilis. L'explotació del territori durant l'època romana. Ponència convidada</i>	Sant Antoni de Calonge (Catalunya)	18 - 19 maig 2023
E. M. López Castillo, R. Piqué Huerta, O. López-Bultó, P. Castanyer Masoliver, A. Berrocal, J. Pera Isern, E. Rodrigo Requena	Pràctiques forestals i d'arboricultura als Jaciments de Ilesso (S. II AC - VI DC) i Vilauba (S. I AC - VII DC). <i>Congrés Internacional Ager Mutabilis. L'explotació del territori durant l'època romana</i>	Sant Antoni de Calonge (Catalunya)	18 - 19 maig 2023
E. Maria López Castillo, R. Piqué Huerta, O. López-Bultó, P. Castanyer Masoliver, A. Berrocal, J. Pera Isern, E. Rodrigo Requena	Wood management and arboriculture practices in the Ilesso's and Vilauba's Roman settlements. <i>43rd Conference of the Association of Environmental Archaeology</i>	Tarragona (Catalunya)	24 - 26 novembre 2023
I. Bertin, D. Roversi, K. McGrath, R. Piqué, I. Théry-Parisot, A. Carlo Colonese, K. Penkman	Proteomic analyses applied to consolidated prehistoric wooden artifacts: how to overcome contaminations/perturbations by PEG and acrylic resin. Pòster. <i>International Society for Biomolecular Archaeology (ISBA)</i>	Tartu (Estònia)	13 - 16 setembre 2023
E. Guerra-Doce, F. J. Abarquero Moras, A. Homs, R. Piqué, M. Herrero-Otal, S. Romero-Brugués, G. Delibes de Castro	Bell makers and Baskets: Evidence from the Salt Factory of Molino Sanchón II, in Northwestern Spain. <i>Interweaving Bell Beaker decorative motifs and textile patterns: Exploring technical and symbolic approaches during the 3rd millennium BCE in Europe</i>	Viena (Àustria)	21 març 2023
E. M. López Castillo, R. Piqué Huerta, O. López-Bultó, P. Castanyer Masoliver, A. Berrocal, J. Pera Isern, E. Rodrigo Requena	Wood management and arboriculture practices in Ilesso (S. II bC - VI aD) and Vilauba (s. I bD - VII aD). <i>World Wood Day Online Symposium & The Fifth IUFRO Forest Products Culture Colloquium</i>	Virtual	21 - 22 març 2023
M. Herrero-Otal, A. Homs, R. Piqué, P. Vidal-Matutano	Prehispanic basketry from the canary islands: Preliminary data on plants used and techniques. <i>10th International Workshop for African Archaeobotany</i>	Paris (França)	27 - 30 juny 2023
M. Herrero-Otal, A. Homs, R. Piqué, P. Vidal-Matutano	Preliminary results of the wearing objects of the Prehispanic societies from Gran Canaria (Canary Islands, Spain): raw materials and techniques. Making, Wearing, Displaying: Textiles and the Body. <i>International EuroWeb Workshop. National Museum of Ethnology and School of Artis and Humanities of the University of Lisbon</i>	Lisboa (Portugal)	3 - 5 maig 2023
S. Romero-Brugués, M. Herrero-Otal	Methodological proposal for basketry description. <i>International Workshop of Basketry and Cordage in Asia and the Pacific</i>	Virtual	30 gener 2023
M. Herrero Otal, I. Bertin	An approach to the raw material and residues identification from diverse prehistòric plant-based artifacts. <i>10th Seminar of Prehistoric Technology de CSIC-IMF</i>	Barcelona (Catalunya)	13 - 15 setembre 2023
R. Carracedo	Terra Ignota, entre Yendegaia y Seno Almirantazgo. <i>XLIII Congreso Nacional y XXVIII</i>	Valdivia (Xile)	21 - 25 novembre 2023

<i>Internacional de Geografía de la Sociedad Chilena de Ciencias Geográficas</i>			
R. Carracedo	Yes we can: A Social-Archaeology Approach to prehistoric Hunter-Fisher-Gatherer Societies through Ethnoarchaeology. <i>Mikulov Anthropology Meeting III</i>	Mikulov Castle (Txèquia)	13 - 15 setembre 2023
S. Samper Carro, S. Vega Bolívar, J. Pizarro Barberá, J. Martínez-Moreno, R. Mora	Exploitation of Small Vertebrates at Abric Pizarro (Lleida, Spain), a 65,000 BP Neanderthal Site in the South-Eastern Pre-Pyrenees. <i>14th International Council For Archaeozoology Conference, ICAZ2023</i>	Cairns (Australia)	8 - 12 agost 2023
X. Roda Gilabert, J. Sánchez-Martínez, J. Martínez-Moreno, R. Mora	Bipolar technique as a resilience response among the hunter-gatherers of the early Holocene in Balma Guilanyà (Southeast Prepyrenees, Iberian Peninsula). <i>20th UISPP World Congress</i>	Timisoara (Romania)	5 - 9 setembre 2023
A. Burguet-Coca, E. Allué, D. Cabanes, J. Martínez-Moreno, A. Benito-Calvo, R. M. Albert, R. Mora	Fuel and fire: the fire record as an archive of neanderthal behaviour and their ecological environment. <i>European Association Archaeology</i>	Belfast (Irlanda)	30 agost - 2 setembre 2023
C. Hamon, S. Delgado-Raack	Stones in the toolkit. Contribution of use-wear and residues analysis to the identification of metal production between Europe and the Near East. <i>International Conference 2023. From mine to object. Dialogues between Eastern and Western Archaeometallurgy (3rd-1st mill. BC)</i>	Saint-Germain-en-Laye (França)	22 - 24 novembre 2023
M. Eguíluz, E. Zamzow, S. Delgado-Raack, R. Risch	First approach to understand changes in grinding technology through time in Central Germany. <i>AGSTR Paris 2023. Anthropological insights into Ground Stone technologies. 4th Meeting of the Association for Ground Stone Tools Research</i>	INHA, Paris (França)	26 - 28 abril 2023
E. Soriano	From east to west: sex/gender system in Bell Beaker elite. <i>The Transformation of Europe in the Third Millennium BC. "Bell Beakers today" 25 years after</i>	Riva del Garda (Italy)	25 - 28 octubre 2023
M. Moník, S. Delgado-Raack, H. Hadraba, Z. Chlup, R. Risch	Rock mechanics of Central European (E)Neolithic axeheads. Pòster. <i>The social value of prehistoric axes. 16th International Archaeological Conference of Central Germany, Museum of Prehistory of Halle</i>	Halle (Germany)	5 - 7 octubre 2023
L. Pezo-Lafranco, P. Mut, J. Chavez, T. Fossile, A. Colonese, R. Fernandes	South American Archaeological Isotopic Database, a regional-scale multi-isotope data compendium for research. <i>IX Paleopathology Association Meeting in South America (PAMinSA IX)</i>	Cochabamba (Bolivia)	9 - 11 agost 2023
R. Arniz-Mateos, A. García-Escárzaga, M. R. González-Morales, I. Gutiérrez-Zugasti	Establishing shell collection patterns in the Cantabrian Mesolithic (Northern Iberia) from stable oxygen isotope analysis. <i>6th International Sclerochronology Conference</i>	Tokio (Japón)	22 - 25 maig 2023
A. García-Escárzaga, A. Colonese, A.M.S Soares, P.J.C. Portela, M. Nabais, R. Arniz-Mateos, K. McGrath, M. Lucas, E. Scott, J. Ilgner, J. Zilhão, I. Gutiérrez-Zugasti, P. Roberts	Neanderthal lifeways on the coast: Deciphering shellfish collection patterns during the Middle Palaeolithic using sclerochronological analysis of <i>Patella depressa</i> limpet shells from Figueira Brava (Portugal). <i>6th International Sclerochronology Conference</i>	Tokio (Japón)	22 - 25 maig 2023

M. Molist, J. Sisa, I. Gironès, J. Anfruns, A. Bach	Un exemple de relation complexe dans l'architecture en terre: Habitat versus sepultures au PPNB à Tell Halula (Vallée de l'Éuphrate). <i>Table Ronde internationale La Terre Crue en Contexte Funéraire</i>	Montpellier (França)	9 març 2023
X. García, A. Bach, A. Zebari, H. Abullrahman, J. Sisa, A. Domínguez, M. Molist	Gird Lashkir: A new site and sequence to enlight the Early Bronze Age in the Erbil Plain. <i>13 International Congress on the Archaeology of the Ancient Near East</i>	Copenhague (Dinamarca)	22 - 26 maig 2023
C. Douché, R. Alcàntara, A. Gómez-Bach, M. Molist	Agro-pastoral economy during the Ninevite V period: the case of Gird-i Lashkir (Erbil plain, Iraqi Kurdistan). <i>13 International Congress on the Archaeology of the Ancient Near East</i>	Copenhague (Dinamarca)	22 - 26 maig 2023
R. Risch, S. Meinecke, L. Culi-Verdaguer, F. J. Martínez Fernández	Early Neolithic edge-ground artefacts of Central Germany – a first approach to lithic raw materials and technological aspects. <i>AGSTR Paris 2023. Anthropological insights into Ground Stone technologies. 4th Meeting of the Association for Ground Stone Tools Research</i>	INHA, Paris (França)	26 - 28 abril 2023
R. Risch, M. Eguíluz	<i>Surplus production and the emergence of states: the macrolithic record of Fuente Álamo, Almería, SE Iberia. AGSTR Paris 2023. Anthropological insights into Ground Stone technologies. 4th Meeting of the Association for Ground Stone Tools Research</i>	INHA, Paris (França)	26 - 28 abril 2023
M. Eguíluz, R. Risch	First results of the analysis of ground stone tools in Valencina de la Concepción (Sevilla, Spain). <i>AGSTR Paris 2023. Anthropological insights into Ground Stone technologies. 4th Meeting of the Association for Ground Stone Tools Research</i>	INHA, Paris (França)	26 - 28 abril 2023
R. Risch i vv.aa.	Down syndrome in ancient societies. <i>10th Meeting of the International Society for Biomolecular Archaeology (ISBA). New Horizons in Biomolecular Archaeology</i>	Estonian National Museum, Tartu (Estonia)	13 - 16 setembre 2023
R. Risch i vv.aa.	Demographic change and social interactions during the Early Islamic period in Northern Iberia: the case of the Plaza del Castillo Necropolis. <i>Biomolecular Archaeology (ISBA). New Horizons in Biomolecular Archaeology</i>	Estonian National Museum, Tartu (Estonia)	13 - 16 setembre 2023
M. Berihuete Azorín	Where are the pinecones? Taphonomy of archaeobotanical remains of pinus sp in the Iberian Peninsula in prehistory. <i>29th EAA</i>	Belfast (Anglaterra)	30 agost - 2 setembre 2023
M. Berihuete Azorín	Archaeobotany in an era of change and challenge: fruits of the past, seeds for the future. <i>29th EAA</i>	Belfast (Anglaterra)	30 agost - 2 setembre 2023
M. Berihuete Azorín	Can archaeobotany and archaeology ground a project to promote circular economy and biodiversity? The intertwined proposal. <i>29th EAA</i>	Belfast (Anglaterra)	30 agost - 2 setembre 2023
M. Berihuete Azorín	Archaeobotany within the climate crisis: an attempt to minimize the harm. <i>43rd AEA</i>	Tarragona (Catalunya)	24- 26 novembre 2023

C. Douché, R. Alcàntara, A. Bach Gómez, M. Molist	Agro-pastoral economy during the Ninevite V Period: The case of Gird-i Lashkir (Erbil plain, Iraqi Kurdistan). <i>13 International Congress on the Archaeology of the Ancient Near East</i>	Copenhagen (Dinamarca)	22 - 26 maig 2023
J. Hansen, J. Dekker, M. Saña Sequí, F. Welker	A comparative study of commercially available minimally invasive sampling protocols on Early Neolithic humeri analysed via palaeoproteomics	Estonian National Museum (Tartu, Estonia)	13 - 16 setembre 2023
R. Alcàntara, R. Madgwick, M. Saña	Understanding cattle mobility and diet in the Middle Neolithic Cova de les Pixarelles (NE Spain)	Berlin (Alemanya)	22 - 25 maig 2023
K. Yousef-Pouran, J. A. Barceló, M. Saña	Artificial Intelligence Meets Archaeozoology: Using Deep Learning to identify archaeological faunal remains	Nice (França)	27 - 28 novembre 2023
J. Hansen, K. McGrath, I. Clemente Conte, F. Welker, M. Saña Seguí	Assessing species selection of bone artefacts from the NE Iberian Peninsula dated to the Early Neolithic using ZooMS	Munich (Alemanya)	11 - 13 octubre 2023
J. Ripoll, A. Brosa, J. Revelles, J. Martí Molist, F. Burjachs, E. Iriarte, Ll. Planagumà, M. Saña	Hunting before and after the eruption: the case of Bauma del Serrat del Pont rock shelter during the Mesolithic. <i>20th UISPP World Congress</i>	Timișoara (Romania)	5 - 9 setembre 2023
K. Yousef-Pouran, R. Alcàntara Fors, M. Saña	Walking in cattle shoes: the effect of environment on the morphology of Bos phalanges. <i>Annual Meeting European Association of Archaeologists</i>	Belfast (Regne Unit)	30 agost - 2 setembre 2023

2.7.2. Comunicacions a congressos nacionals i locals

A. Palomo, R. Piqué, X. Terradas, V. Andreaki, J. Anton Barceló, A. Berrocal, À. Bosch, J. Chinchilla, O. López-Bultó, N. Morera, J. Revelles, R. Rosillo, J. Tarrús	L'assentament lacustre de la Draga (Banyoles) 5.300-4.700 cal BC. <i>Jornada 'Hàbitat a l'aire lliure al Neolític antic i mitjà a Catalunya : nous elements per a una síntesi'</i>	Canovelles (Catalunya)	25 març 2023
M. Herrero-Otal, A. Homs, R. Piqué Huerta, F. Martínez-Sevilla	El conjunt d'objectes de fibres vegetals de la Cueva de los Murciélagos (Albuñol, Granada). <i>VII Reunión Oikos de Bioarqueología. Associació Catalana de Bioarqueología (ACBA)</i>	Girona (Catalunya)	26 - 27 maig 2023
Jo. Tarrús, À. Bosch, A. Palomo, R. Rosillo	Ca n'Isach (Palau-saverdera) i els hàbitats a l'aire lliure del neolític antic i mitjà a l'Alt Empordà, Comunicació oral. <i>Jornada 'Hàbitat a l'aire lliure al Neolític antic i mitjà a Catalunya : nous elements per a una síntesi'</i>	Canovelles (Catalunya)	25 març 2023
À. Bosch, A. Palomo, R. Piqué, X. Terradas, R. Rosillo, R. Buxó, R. Sala	Les estructures d'hàbitat del poblament neolític de Plansallosa (Tortellà, La Garrotxa). <i>Jornada 'Hàbitat a l'aire lliure al Neolític antic i mitjà a Catalunya : nous elements per a una síntesi'</i>	Canovelles (Catalunya)	25 març 2023
J. Baena, A. Palomo	La talla lítica experimental, història, recerca i aplicabilitat. <i>IV Seminari d'Arqueologia Experimental, La Talla Lítica Experimental</i>	MAC, Barcelona (Catalunya)	16 març 2023

A. Palomo	Talla laminar per percussió indirecta. <i>IV Seminari d'Arqueologia Experimental, La Talla Lítica Experimental</i>	MAC, Empúries (Catalunya)	19 - 20 maig 2023
E. M. López Castillo, R. Piqué Huerta, O. López-Bultó, P. Castanyer Masoliver, A. Berrocal, J. Pera Isern, E. Rodrigo Requena	Pràctiques forestals i d'arboricultura als Jaciments de Ilesso (S. II AC - VI DC) i Vilauba (S. I AC - VII DC). <i>VII Reunió Oikos de Bioarqueologia. Associació Catalana de Bioarqueologia (ACBA)</i>	Girona (Catalunya)	26 - 27 maig 2023
M. Herrero-Otal, A. Homs, R. Piqué Huerta, F. Martínez-Sevilla	"El treball de l'espart (Stipa tenacissima) a la Cueva de los Murciélagos (Albuñol, Granada)". <i>VII Reunió Oikos de Bioarqueologia. Associació Catalana de Bioarqueologia (ACBA)</i>	Girona (Catalunya)	26 - 27 maig 2023
M. Herrero Otal	"Els objectes fets d'espart (Stipa tenacissima) procedents de la Cueva de los Murciélagos (Albuñol, Granada)". <i>4rt Seminari del Laboratori d'Arqueobotànica de la Universitat Autònoma de Barcelona</i>	UAB, Bellaterra (Catalunya)	6 juny 2023
S. Vega Bolívar, C. Rodríguez-Pérez, X. Roda, P. González-Marcén, R. Mora, J. Martínez-Moreno	Un enclavament singular del Neolític antic al Prepirineu de Lleida: la Cova del Tabac (Camarasa, Lleida). <i>II Jornades d'Arqueologia de Ponent</i>	Guissona (Catalunya)	20 - 21 octubre 2023
J. Sánchez-Martínez, R. Mora, A. Benito-Calvo, J. Martínez-Moreno, S. Vega Bolívar	El Sector V: el final del Paleolític superior a la Cova Gran de Santa Linya. <i>II Jornades d'Arqueologia de Ponent</i>	Guissona (Catalunya)	20 - 21 octubre 2023
C. Rodríguez-Pérez, J. Martínez-Moreno, R. Mora Torcal, P. González-Marcén	La Cova Gran de Santa Linya i la dinàmica d'ocupació al Neolític Mitjà de la Vall de Sant Miquel (La Noguera, Lleida). <i>Congrés El Neolític Mitjà a Catalunya</i>	Solsona (Catalunya)	12 - 14 octubre 2023
E. Celdrán, M. Valério	La Bastida y La Tira del Lienzo: hitos de la prehistoria reciente europea. <i>Teatro Ginés Rosa-La Cárcel</i>	Totana, M(úrcia)	27 octubre 2023
M. González-Fernández, A. García-Escárzaga, M. Saña Seguí	Evaluación de la estacionalidad en la explotación de los recursos marinos a finales del Mesolítico e inicios del Neolítico en el noreste de la península ibérica: análisis de isótopos estables de oxígeno ($\delta^{18}O$) en <i>Phorcus turbinatus</i> de Solà d'en Pep". <i>VII Reunió Oikos de Bioarqueologia</i>	Girona (Catalunya)	26 - 27 maig 2023
A. García-Escárzaga, A. León-Cristobal, E. Álvarez-Fernández, A. Colonese, A. Arrizabalaga, M.J. Iriarte-Chiapusso, M.A. Fano	Aprovechamiento estacional de recursos litorales en el Cantábrico oriental durante el Mesolítico: análisis de isótopos estables de oxígeno ($\delta^{18}O$) en <i>Phorcus lineatus</i> de J3 (Hondarribia, Gipuzkoa). <i>7ª Reunión Científica de Arqueomalacología</i>	Las Palmas de Gran Canaria (España)	18 - 20 maig 2023
A. García-Escárzaga, A. Colonese, A.M.S. Soares, P.J.C. Portela, M. Nabais, R. Arniz-Mateos, K. McGrath, M. Lucas, E. Scott, J. Ilgner, J. Zilhão, I. Gutiérrez-Zugasti, P. Roberts	Patrones de explotación de los recursos marinos por las poblaciones neandertales en Iberia a partir de análisis de isótopos estables de oxígeno ($\delta^{18}O$) en <i>Patella depressa</i> de Figueira Brava (Portugal). <i>7ª Reunión Científica de Arqueomalacología</i>	Las Palmas de Gran Canaria (España)	18 - 20 maig 2023

A. León-Cristobal, A. García-Escárzaga, M.Á. Fano, R. Arniz-Mateos, I. Gutiérrez-Zugasti	Explotación de recursos litorales durante el Mesolítico final en la cueva de La Chora (Voto, Cantabria): análisis arqueomalacológico de la unidad estratigráfica 102. <i>7ª Reunión Científica de Arqueomalacología</i>	Las Palmas de Gran Canaria (España)	18 - 20 maig 2023
R. Arniz-Mateos, A. García-Escárzaga, R. Suárez-Revilla, I. Gutiérrez-Zugasti, E. Duarte, M. de la Rasilla	El papel de los recursos marinos durante el Último Máximo Glacial en el N de Iberia: reconstruyendo los patrones de estacionalidad de la recolección de los moluscos. <i>7ª Reunión Científica de Arqueomalacología</i>	Las Palmas de Gran Canaria (España)	18 - 20 maig 2023
M.Á. Fano, C. Simões, A. García-Escárzaga, A. León-Cristobal, E. Muñoz-Fernández, R. Ontañón-Peredo, N.E Pascual-Bellido, A. Prada-Freixedo, J.M. Quesada, J. Santamaría-Peña, P. Smith	La explotación del intermareal Cantábrico más allá del Mesolítico: De Vega del Sella al proyecto HunTran. <i>7ª Reunión Científica de Arqueomalacología</i>	Las Palmas de Gran Canaria (España)	18 - 20 maig 2023
A. León-Cristobal A. C. Simões, A. García-Escárzaga, A. Prada-Freixedo, J.M. Quesada, J. Santamaría-Peña, M.Á. Fano	La explotación de recursos litorales durante el Asturiense: nuevos datos de concheros de la costa occidental de Cantabria (N Iberia). <i>7ª Reunión Científica de Arqueomalacología</i>	Las Palmas de Gran Canaria (España)	18 - 20 maig 2023
A. Bach	Economia i cultura material. <i>Congrés del Neolític Mitjà a Catalunya. Una perspectiva de futur</i>	Solsona-Cardona (Catalunya)	12 - 14 octubre 2023
M. Molist, A. Bach	El poblament. <i>Congrés del Neolític Mitjà a Catalunya. Una perspectiva de futur</i>	Solsona-Cardona (Catalunya)	12 - 14 octubre 2023
A. Bach	Les Adoberies de Vic i el seu entorn. <i>Tribuna d'arqueologia</i>	Barcelona (Catalunya)	31 maig 2023
M. Molist, A. Bach	Introducció a la sessió. <i>I Jornada sobre el hàbitat a l'aire al neolític antic i mitjà a Catalunya: Nous Elements per a una síntesis</i>	Canovelles (Catalunya)	25 març 2023
M. Molist, A. Bach	Els habitats antics de Caserna Sant Pau del Camp i Berenguer de Palou (Barcelonès). <i>I Jornada sobre el hàbitat a l'aire al neolític antic i mitjà a Catalunya: Nous Elements per a una síntesis</i>	Canovelles (Catalunya)	25 març 2023
I. Gironès, M. Molist, A. Bach	El jaciment del Molló i l'hàbitat a l'aire lliure de les terrasses de l'Ebre. <i>I Jornada sobre el hàbitat a l'aire al neolític antic i mitjà a Catalunya: Nous Elements per a una síntesis</i>	Canovelles (Catalunya)	25 març 2023
I. Gironès, A. Monforte, M. Molist, A. Bach	L'hàbitat del Vè mil·lenni a La Sagrera (Barcelonès). <i>I Jornada sobre el hàbitat a l'aire al neolític antic i mitjà a Catalunya: Nous Elements per a una síntesis</i>	Canovelles (Catalunya)	25 març 2023
M. Molist, A. Bach	L'hàbitat del Vè mil·lenni a La Sagrera (Barcelonès). <i>I Jornada sobre el hàbitat a l'aire al neolític antic i mitjà a Catalunya: Nous Elements per a una síntesis</i>	Canovelles (Catalunya)	25 març 2023
M. Molist, A. Bach	Taula Rodona a Jornada d'Estudi d'Arqueologia Prehistòrica. <i>I Jornada</i>	Canovelles (Catalunya)	25 març 2023

	<i>sobre el hàbitat a l'aire al neolític antic i mitjà a Catalunya: Nous Elements per a una síntesis</i>		
A. Barberan	Explorant la periodització dels sepulcres funeraris neolítics: un enfoc innovador través D'Anàlisis de Xarxes Socials. <i>Congrés del Neolític Mitjà a Catalunya. Una perspectiva de futur</i>	Solsona (Catalunya)	12 - 14 octubre 2023
A. Domínguez	El ritual funerario en Gird Lashkir (Kurdistan iraquí). <i>XXIII Seminari d'arqueologia Prehistòrica del Pròxim Orient: Poblament i pràctiques funeràries de l'Edat del Bronze Antic i Mitjà al Nord de Mesopotàmia.</i>	UAB (Catalunya)	13 de març 2023
M. Berihuete Azorín	Underground storage òrgans in Archaeobotany: CHUFA project, State-of-the-art, and study cases. <i>VII Reunió Oikos de Bioarqueologia. Associació Catalana de Bioarqueologia (ACBA)</i>	Girona (Catalunya)	27 - 28 maig 2023
R. Alcàntara Fors, K. Yousef-Pouran, L. Viñas, D. Tonda Carratalà, M. Saña, R. Madgwick, A. Nederbragt, A. Bach-Gómez, M. Molist, R. Álvarez, A. Maria Rauret	La fauna del neolític mig de la Cova de les Pixarelles (Tavertet). Arqueozoologia, paleopatologia, biomecànica i isòtops estables (pòster). <i>Congrés El Neolític Mitjà a Catalunya</i>	Solsona (Catalunya)	12 - 14 octubre 2023

2.8. CONFERÈNCIES

2.8.1. Conferències convidades i ponències internacionals

A. Palomo	Tecnología lítica y experimentación	Universidad de Magallanes (Punta Arenas, Xile)	27 abril 2023
R. Carracedo Recasens	Ciclos de Charlas de Investigación ARQUEOUACH "Arqueología en el mar interior de Última Esperanza (Magallanes, Chile) Navegación, intercambio y uso del bosque durante el Holoceno tardío"	Escuela de Arqueología, Universidad Austral de Chile (Sede Puerto Montt, Xile)	10 octubre 2023
R. Carracedo Recasens	Arqueología en la Cordillera Darwin, Terra Ignota Forum	Caleta María (Terra del Foc, Xile)	15 març 2023
R. Risch	Anthropological insights into Ground Stone technologies. 4th Meeting of the Association for Ground Stone Tools Research	INHA (Paris, França)	26 - 28 abril 2023
R. Risch, R. de Rosário	Analysing the economy of Zambujal through the study of macrolithic tools: The Chalcolithic site of Zambujal (Torres Vedras). State of art, gaps of investigation and potential of future projects	German Archaeological Institute, Torres Vedres (Portugal)	7 - 8 setembre 2023
M. Berihuete Azorín	Experimenting and scratching everything is starting. Experimental archaeology to understand food remains. The case of Taipinot, Rota, Northern Mariana Islands. International Meeting. The Missing Plants	Santander (Espanya)	29 - 30 juny 2023

M. Berihuete Azorín	Women in Prehistory. AHEAD Conference	Tarragona (Tarragona)	15 - 17 novembre 2023
U. Lombardo	11 mil años de presencia humana en los Llanos de Moxos	Beni's Autonomous University (Trinidad, Bolivia)	4 octubre 2023
U. Lombardo	Acerca de los primeros pobladores de la Amazonia Boliviana	Autonomous University Gabriel René Moreno (Santa cruz de la Sierra, Bolivia)	8 maig 2023
A. Ruiz, K. Yousef Pouran, K. Mcgrath, L. Colominas, M. Saña	Study of the new ecological adaptations in the first domestic species based on geometric morphometrics and bone palaeopathology: the sheep model. <i>4th Palaeontological Virtual Congress</i>	Online	8 - 22 maig 2023
F. D'Apruzzo, A. Marzocchella, M. Pacciarelli, R. Risch	Carinaro e Gricignano: sepulture del Bronzo finale 3. <i>Convegno Gricignano d'Aversa e Carinaro</i>	Museo Archeologico Nazionale di Napoli e Ministero della Cultura (Itàlia)	21 setembre 2023
S. Meinecke, F. Martínez Fernández, R. Risch	Mesolithic and Neolithic axe production and circulation in Central Europe. The social value of axes. <i>16th International Archaeological Conference of Central Germany, Museum of Prehistory of Halle</i>	Halle (Alemanya)	5 - 7 octubre 2023
M. Perres, R. Risch, E. Soriano	Axe production and circulation in the Iberian Bronze Age: a taxonomical and spatial approach. The social value of axes. <i>16th International Archaeological Conference of Central Germany, Museum of Prehistory of Halle</i>	Halle (Alemanya)	5 - 7 octubre 2023
H. Meller, H. Wunderlich, J.-H. Bunnefeld, R. Risch	Werkzeuge, Waffen, Würdezeichen. Beile und Äxte der Aunjetitzer Kultur in Mitteldeutschland. The social value of axes. <i>16th International Archaeological Conference of Central Germany, Museum of Prehistory of Halle</i>	Halle (Alemanya)	5 - 7 octubre 2023
R. Risch	Anthropological insights into Ground Stone technologies - 4th Meeting of the Association for Ground Stone Tools Research (AGSTR2023) Paris (France) – INHA 2 rue Vivienne 75002 Paris - Main Amphitheater (comité organitzador)		26 – 28 abril 2023
R. Risch	Archeogenetica. Università di Padova; Sala "Franco Sartori" - Palazzo Liviano (Piazza Capitaniato 7, PADOVA). Conferència convidada		29 maig 2023

2.8.2. Conferències convidades i ponències nacionals i locals

M. Herrero Otal	7000 años de trabajo del esparto. Los hallazgos de la Cueva de los Murciélagos (Albuñol, Granada)	IX Jornadas de Esparto. Naturaleza y Cultura, Universidad Popular de Albacete (Albacete)	17 - 20 febrer 2023
-----------------	---	--	---------------------

M. Herrero Otal	El trabajo de las fibras vegetales en el pasado	I Jornadas de la Cultura del Esparto, El Romeral (Toledo)	1 octubre 2023
V. Lull, R. Micó, C. Rihuete	La cova des Càrritx 30 anys després: societat i ideologia en la prehistòria de Menorca	Museu de Menorca (Maó)	19 octubre 2023
C. Rihuete	Detecció arqueològica del consum de drogues en cabells prehistòrics de Menorca	Museu del Camp de Les Lloses (Barcelona)	5 novembre 2023
C. Rihuete	La mort en el temps de les navetes	Casa de Cultura de Costitx (Mallorca)	5 de desembre 2023
M. Molist, A. Bach	El Neolític Mitjà a Catalunya. Una perspectiva de futur	Solsona (Catalunya)	12 - 14 octubre 2023
M. Molist, A. Bach	Taula Rodona a Jornada d'Estudi d'Arqueologia Prehistòrica: Hàbitat a l'aire lliure al neolític antic i mitjà a Catalunya: Nous elements per a una síntesi	Canovelles (Catalunya)	25 març 2023
M. Saña, J. Martí	Impacte socioecològic del Vulcanisme monogenetic al Camp Volcànic de la Garrotxa. <i>V Seminari Patrimoni Geològic a Escala Local</i>	Can Trona (Vall d'en Bas, la Garrotxa)	28 octubre 2023
M. Saña	Subsistència i ramaderia. <i>Congrés sobre el neolític mitjà</i>	Museo de Solsona, Instituto de investigación IREC	12 - 14 octubre 2023
M. Saña, A. Aguirre, R. Alcántara, A. Brosa, J. Camara, V. Navarrete, S. Picart, A. García-Piquer, J. Revelles, J. Ripoll	Dinàmiques de poblament durant el Neolític a la Garrotxa. <i>Jornada de estudio sobre Arqueología Prehistórica</i>	Centre Cultural Canovelles (Catalunya)	25 març 2023

2.9. PREMIS I DISTINCIONS

- Grup de Recerca ASOME
Proyecto Almoloya-Bastida: poder, género y parentesco en una civilización olvidada de la Edad del Bronce. I Premio Nacional de Arqueología y Paleontología, Fundación Palarq y National Geographic (PREMIO_PALARQ_2023)
- Taranto, S.; Portillo, M.; Gómez Bach, A.; Le Mière, M.; Molist, M., Lemorini, C.
Investigating the function of Late-Neolithic Husking Trays from Syrian Jazira through integrated use-alteration and phytolith analyses. *Journal of Archaeological Science: Reports*. Vol 47, Febrer 2023, 103694. <https://doi.org/10.1016/j.jasrep.2022.103694> Indexat: Scopus, AHCI, SSCI . Impact factor: 1.6 (2023) Charles C. Kolb Award 2022 (SOCIETY FOR ARCHAEOLOGICAL SCIENCE)
- ICREA Acadèmia: Maria Saña Seguí
Codi: ICREA Acadèmia 2021-2
Data d'inici/fi: 1/01/22 → 31/12/2026
- ICREA Acadèmia: Raquel Piqué Huerta

Codi: ICREA_Academia2022-05
 Data d'inici/fi: 1/01/23 → 31/12/2027

- ICREA Acadèmia: Robert Risch
 Codi: Icrea-Acad2019-03
 Data d'inici/fi: 1/01/20 → 31/12/2024

3. TRANSFERÈNCIA I DIFUSIÓ

3.1. ACTIVITATS

FORMACIÓ

M. Molist	Jornades de Doctorandes en Arqueologia Prehistòrica. Curs d'estadística amb RStudio.	UAB	14-20-feb-23
-----------	--	-----	--------------

XERRADES

R. Piqué	Les coves del Fem i la Prehistòria d'Ulldemolins. Conferència organitzada pel Parc Natural de la Serra de Montsant en el marc de Jornada sobre la Recerca al Parc Natural	La Morera de Montsant, seu Parc Natural de la Serra de Montsant (Catalunya)	29 setembre 2023
R. Piqué	El bosc proveïdor de recursos: aportacions de l'antracologia al coneixement del paisatge del Garraf durant el Neolític. Conferència organitzada pel Parc Natural de la Serra de Montsant en el marc de Jornada sobre la Recerca al Parc Natural	Begues, Petit Casal (Catalunya)	3 març 2023
M. Alcolea, R. Piqué, A. Minguell, M. Herrero, A. Palomo	Resultat campanya excavació arqueològica a Coves del Fem any 2023. Xerrada divulgativa exposició resultats de la campanya d'excavacions	Ulldemolins, auditori (Catalunya)	29 juny 2023
A. Palomo	Prehistòria, eines i humanitat en el marc de "Veus" (UAB). En el marc de la Setmana de la Ciència, la UAB organitza Veus, una jornada de xerrades amb l'objectiu de compartir coneixement generat a la UAB	Teatre de la UAB (Catalunya)	19 novembre 2023
R. Mora	Xerrada "El temps dels somnis, les pintures de la Cova del Tabac"	Casal Cultural de Camarasa (Catalunya)	9 abril 2023
M. Valério, J. V. Ávila	Jornadas Europeas de Arqueología	Pliego (Múrcia)	22 juny 2023
M. Berihuete Azorin	L'etnobotànica al rescat de l'arqueobotànica: l'ús de plantes a la prehistòria. 8a Jornada Gastronòmica de les Plantes Oblidades	Igualada (Catalunya)	7 octubre 2023
K. French, R. Alcàntara	Explore the Science of the past! Cardiff University with Cardiff Science Festival	Cardiff University (Regne Unit)	19 febrer 2023
R. Alcàntara, F. Dibble, K. French	Archaeology and Conservation Seminar series	Cardiff University (Regne Unit)	Any acadèmic 2022/23

M. Saña	El jaciment arqueològic de Codella (les Preses) i els orígens del Neolític a la comarca de la Garrotxa	Les Preses (Catalunya)	20 juliol 2023
---------	--	------------------------	----------------

EXPOSICIONS

R. Piqué, A. Palomo	Exposició Patrimoni submergit en risc. L'efecte del canvi climàtic global	Parc Neolític de La Draga, Banyoles (Catalunya)	27 juliol - 30 setembre 2023
------------------------	---	---	------------------------------

VISITES GUIADES I JORNADES DE PORTES OBERTES

R. Piqué	Visita jaciment de La Draga amb alumnes de l'Aula d'extensió Universitària de Montcada i Reixac	Banyoles (Catalunya)	25 març 2023
R. Piqué, A. Palomo, M. Herrero	Jornades de portes obertes en el marc dels treballs arqueològics desenvolupats en el jaciment neolític de la Draga	Parc Neolític de La Draga, Banyoles (Catalunya)	14 i 21 setembre 2023
R. Carracedo Recasens	Charla Abierta "Resultados de la última expedición arqueológica en el Mar Interior de Última Esperanza" (Punta Arenas, Chile)	Facultad de Ingeniería de la Universidad de Magallanes (Xile)	27 abril 2023
R. Mora	Visites guiades "Work in process: Vine a visitar-nos al jaciment" Cova del Tabac	Jaciment de la Cova del Tabac-Camarasa (Catalunya)	2 - 9 abril 2023
R. Mora	Working process...obert per excavació a la Cova Gran de Santa Linya	Jaciment de la Cova Gran de Santa Linya (Catalunya)	20 juny - 22 juliol 2023
R. Mora	Working process...obert per excavació a la Roca dels Bous	Jaciment de la Roca dels Bous-Sant Llorenç de Montgai (Catalunya)	7 - 27 agost 2023
R. Mora	La Roca dels Bous 2.0-visites guiades	Jaciment de la Roca dels Bous-Sant Llorenç de Montgai (Catalunya)	juny - agost 2023
E. Celdrán, R. Micó, M. Valério	II Jornadas de Puertas Abiertas de La Bastida	Totana (Múrcia)	15 - 17 setembre 2023
C. Rihuete	Visita guiada al jaciment arqueològic de Son Fornés. Jornades Europees de Patrimoni	Montuïri (Mallorca)	22 juny 2023
C. Rihuete	Jornada de Portes Obertes al jaciment arqueològic de Son Fornés. Cloenda cicle estival d'intervencions al jaciment	Montuïri (Mallorca)	27 agost 2023
A. Bach	Resultats de les excavacions a Tavertet. Collsacabra Viu	Tavertet (Catalunya)	28 octubre 2023
A. Bach	Visita guiada a les excavacions a Tavertet	Tavertet (Catalunya)	30 juny 2023

M. Saña, J. Ripoll	Jaciment de Codella (les Preses)	Les Preses (Catalunya)	22 juliol 2023
--------------------	----------------------------------	------------------------	----------------

ACTIVITATS AMB GRUPS ESCOLARS

M. Herrero, R. Piqué	Investigant el passat mirant el futur. Taller dirigit a estudiants de batxillerat i ESO en el marc del saló de l'ensenyament	Expociencia (Catalunya)	19 març 2023
A. Berrocal Barberà, M. Herrero Otal	Arqueobotànica - Programa Argó. En el marc del Programa Argó - Curs "Excavació i recerca: els laboratoris d'arqueologia de la UAB"	Laboratoris Arqueologia UAB (Catalunya)	27 juny 2023
R. Mora	Taller de Gravats Rupestres Cova Gran	Plaça del Poble de Santa Linya (Catalunya)	15 juliol 2023
A. Bach	Sessió ceràmica. Institut Públic de Sant Quirze del Vallès	Sant Quirze del Vallès (Catalunya)	5 novembre 2023
A. Bach	Classes al mòdul d'arqueologia de 'Institut Angeleta Ferrer i Sensat. Sant Cugat del Vallès	Sant Cugat del Vallès (Catalunya)	1 maig 2023
A. Domínguez	Sessió d'antropologia al Institut Angeleta Ferrer i Sensat. Sant Cugat del Vallès	Sant Cugat del Vallès (Catalunya)	març 2023
I. Gironès	Classes al mòdul d'arqueologia de 'Institut Angeleta Ferrer i Sensat. Sant Cugat del Vallès	Sant Cugat del Vallès (Catalunya)	14 febrer 2023
M. Saña	El jaciment de la Prunera (Sant Joan les Fonts, la Garrotxa)	Escola Municipal de Belles Arts, Sant Joan les Fonts (la Garrotxa)	10 febrer 2023
P. González C. Masriera	Excavacions i recerca: els laboratoris d'Arqueologia de la UAB. Programa Argó (ICE-UAB). Cursos d'estiu per a estudiants de secundària	ICE-UAB	juny – juliol 2023
R. Piqué	Arqueobotànica: l'ús de les plantes al llarg del temps. Espai Ciència (Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació).	Saló d'Ensenyament	2023

PROJECTES EDUCATIUS I DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

C. Rihuete	Tallers d'arqueologia prehistòrica. Festival de Cultura Clàssica Maremagnum	Palma de Mallorca (Mallorca)	31 març 2023
M. Molist, A. Bach	Projecte d'innovació docent "Dòlmens, megàlits i territori: Taller d'innovació metodològica de monuments prehistòrics	Empúries (Catalunya)	14 - 17 juny 2023

3.2. PUBLICACIONS

1. Lull, V. 2023. Tangible Objects: Marxism, Production and Archaeology, en Marxist Archaeology Today.
2. Minguell, A. Palomo, A. Piqué, R. Rosillo, R. Terradas, X. 2023. Las Coves del Fem (Sierra del Montsant, Tarragona): aproximación a las técnicas de talla aplicadas en el Neolítico Antiguo. Actas del VII Congreso sobre Neolítico en la península ibérica.
3. Carracedo-Recasens, R. Tonko, I. Aguilera, N. 2023. Construyendo nuevos modelos de colaboración arqueológica: un ejemplo de investigación y cooperación en Isla Diego Portales y Puerto Edén, en Arqueología de la Patagonia. Más allá de la Distancia, XI Jornadas de Arqueología de la Patagonia.
4. García Pérez, C. García-Piquer, A. Navarrete, V. Carracedo-Recasens, R. Prieto, A. 2023. Cazadores recolectores marítimos del holoceno tardío en la Isla Diego Portales (Provincia de Última Esperanza, Chile), en Arqueología de la Patagonia. Más allá de la Distancia, XI Jornadas de Arqueología de la Patagonia.
5. Carracedo-Recasens, R. Piqué-Huerta, R. Figueras-Toldrà, R. Pere i Anglès, R. Terradas, X. Palomo, A. 2023. Ciencia ciudadana, prospección arqueológica y valorización del patrimonio en zonas rurales, el caso de Ulldemolins (Priorat, Tarragona). Boletín del Museo Arqueológico Nacional 42.
6. Fossile, T., McGrath, K., Presslee, S., Fogarty, G., Pavei, D.D., Alves, M.C., Ferreira, J., Montes, T.A.K.S., Bandeira, D.R., Borba, F.M., Colonese, A.C. 2023. Long-term perspective on fishing and mammal defaunation in the Atlantic Forest coast of Brazil using archaeological faunal remains. Tropical Conservation Science.
7. Lombardo, U. 2023. Pre-Columbian legacy and modern land use in the Bolivian Amazon Past Global Change Magazine.

3.3. MITJANS DE COMUNICACIÓ I XARXES SOCIALS

3.3.1. Mitjans de comunicació

Notícies aparegudes a la web de la Universitat Autònoma de Barcelona

26/01	Salvador Ventura, Raquel Piqué i el VHIR reben els premis Narcís Monturiol
01/02	L'investigador de la UAB Carlos Tornero rep una beca ERC Consolidator Grant
03/03	Més de 300 alumnes de primària i d'ESO «investiguen» als Campus d'Arqueologia de la UAB
06/03	Més de 300 alumnes de primària i d'ESO «investiguen» als Campus d'Arqueologia de la UAB
20/04	La UAB estudiarà el fenomen megalític a Osona
16/06	El projecte Almoloya-Bastida que investiga la UAB, Premi Nacional d'Arqueologia
17/07	Troben al jaciment neolític de La Draga l'evidència més antiga de gestió dels boscos
28/09	Identifiquen la cistelleria més antiga del sud d'Europa
16/10	Una economia sense explotació entre grups va afavorir l'esplendor de les comunitats de l'edat del coure a la península Ibèrica

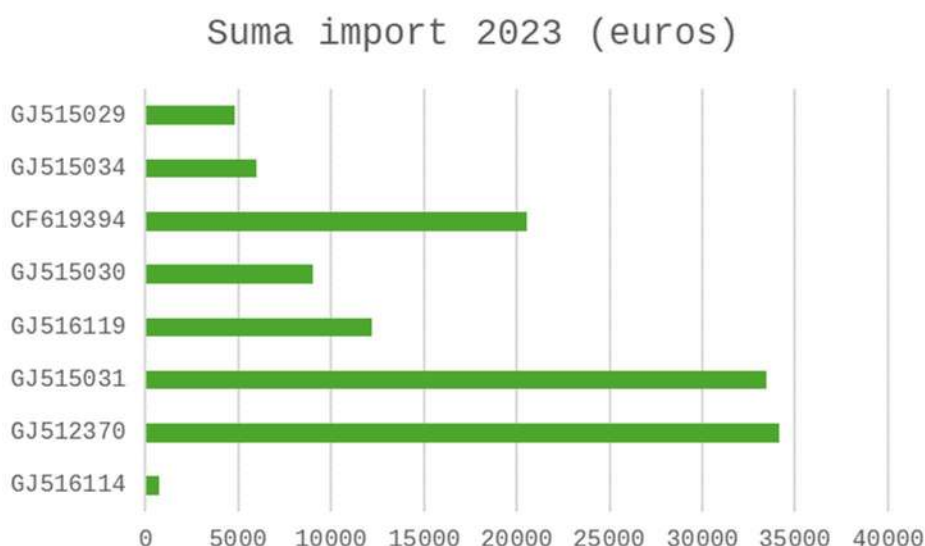
3.3.2. Xarxes socials

Twitter	@Prehistoria_UAB	1.267 seguidors*
Instagram	prehistoria_uab	1.325 seguidors*
Facebook	www.facebook.com/departament.prehistoria	1.785 seguidors*

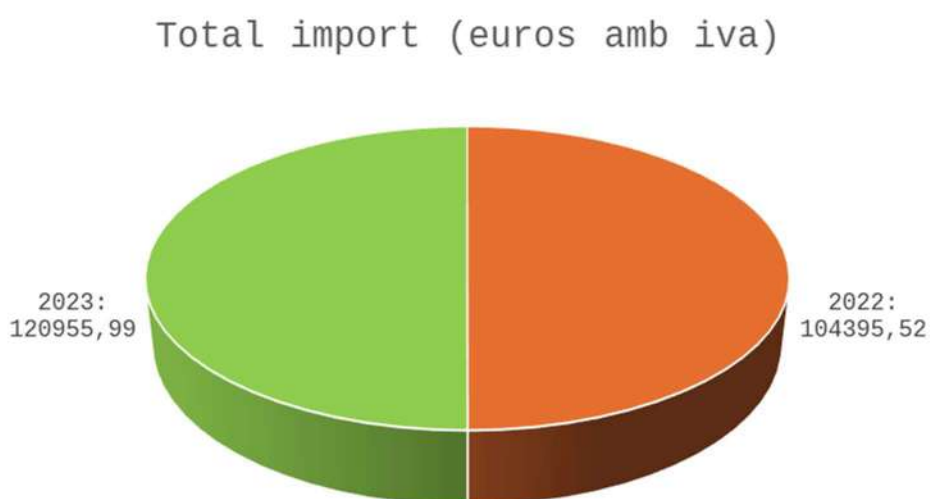
**A data de 04/03/2024*

4. SERVEI D'ANÀLISIS ARQUEOLÒGIQUES

S'han dut a terme diferents estudis de materials arqueològics relacionats amb arqueobotànica, arqueozoologia, paleoantropologia, anàlisi d'artefactes, intervencions arqueològiques de camp, patrimoni arqueològic, arqueologia quantitativa i aplicacions informàtiques. Si bé la majoria dels encàrrecs s'han fet des de dins de Catalunya (18), també s'ha donat servei a clients nacionals (6) i internacionals (1). Amb l'activitat de l'any 2023, 7 nous clients s'han vist beneficiats pel SAA.

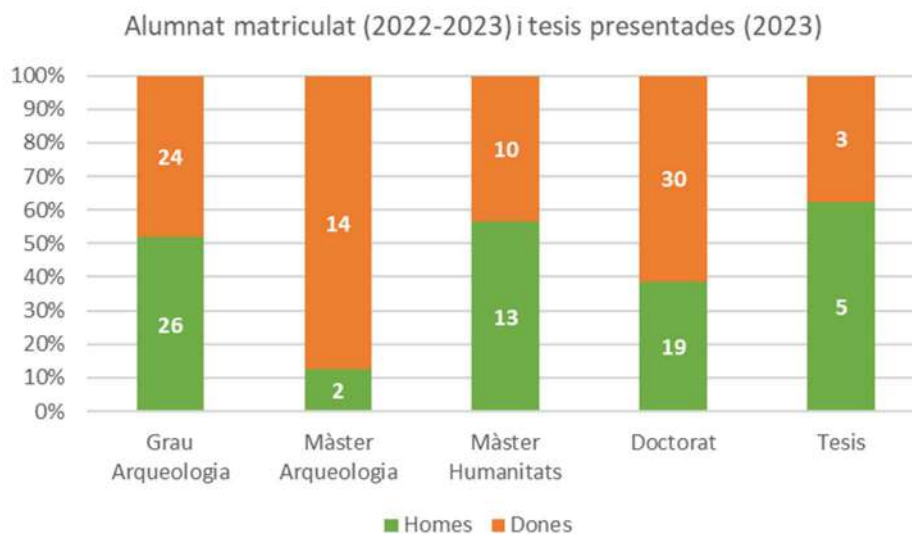

L'activitat duta a terme des del SAA durant l'any 2023 pot ser valorada com a molt positiva atès que ha superat l'activitat de l'any anterior concretament en un 16%. Adicionalment, ha augmentat el nombre de clients nous en 7. Per tant, el SAA està experimentant una tendència a l'alça en els darrers anys.

A finals de l'any 2023 es van recalculer i validar les noves tarifes per a l'any 2024. A principis d'aquest any s'han publicat les tarifes correspondents a la pàgina web del SAA (<https://webs.uab.cat/saa/tarifes/>).

5. FORMACIÓ I DOCÈNCIA

5.1. DOCÈNCIA DE GRAU

5.1.1. Grau d'Arqueologia

El curs 2023-2024 ha començat a implantar-se el nou Grau d'Arqueologia (pla 1541) a primer curs. L'alumnat de 2on, 3r i 4rt curs segueix els estudis en el marc de l'antic Grau d'Arqueologia (pla 811). En nou grau s'anirà implantant de forma progressiva fins que estigui total desplegat al curs 2026-2027.

Web seguiment Grau d'Arqueologia:

https://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500241/matriculada/

<https://intranet.uab.cat/data>

PREINSCRIPCIÓ	Sol·licituds	1a opció	Oferta
2023-24	232	40	60
2022-23	226	36	70
2021-22	231	45	70
2020-21	232	39	70
2019-20	198	30	80
2018-19	243	50	80

MATRICULACIÓ	Total matriculats grau	Total nous	Nota mitjana accés
2023-24	155 (pla 811) 50 (pla 1541)	1 (pla 811) 50 (pla 1541)	7.27 (pla 1541)
2022-23	201	50	7.77
2021-22	226	62	7.74
2020-21	227	59	7.22
2019-20	237	53	7.51

2018-19	244	64	7.84
---------	-----	----	------

Alumnat matriculat 2022-2023 – nou ingrés		
24 dones	26 homes	Total 50
Alumnat matriculat 2022-2023 – tots els cursos		
102 dones	99 homes	Total 201

Web informació Grau d'Arqueologia: <https://www.uab.cat/web/estudiar/llicitat-de-graus/informacio-general/arqueologia-1216708251447.html?param1=1345879315789>

DOCÈNCIA GRAU D'ARQUEOLOGIA 2022-23

<i>Curs</i>	<i>Codi*</i>	<i>Títol assignatura</i>	<i>Professorat</i>
1r curs <i>(formació bàsica i obligatòries)</i>	106091	Prehistòria I: Orígens Humans	Raquel Piqué Huerta Antonio Palomo Pérez Ermengol Gassiot Javier Sánchez Martínez
	106092	Prehistòria II: de les Primeres Societats Camperoles a les Primeres Societats Estatals	Xavier Clop García Asier García Escarzaga Alejandro Sierra Sainz-Aja
2n curs <i>(formació bàsica i obligatòries)</i>	100713	Mètodes i Tècniques de Camp en Arqueologia Prehistòrica	Xavier Clop García Anna Bach-Gómez Ermengol Gassiot Antonio Palomo Pérez
	100724	Teoria Social, Econòmica i Política en Arqueologia (50%)	Pedro Castro Martínez
	100743	Gestió i Difusió de l'Arqueologia	Clara Masriera Esquerra
	100739	El Mediterrani en la Prehistòria	Eni Soriano Llopis Roberto Risch Marcello Peres Castellani
3r curs <i>(formació bàsica i obligatòries)</i>	100717	Anàlisi dels Artefactes	Xavier Clop García Eni Soriano Llopis Rafael Mora Torcal Roberto Risch
	100714	Bioarqueologia	Laura Obea Gómez Cristina Rihuete Carlos Tornero Dacasa Raquel Piqué Huerta Marta Alcolea García Alejandro Sierra Sainz-Aja
	100736	Paisatge i Territori (50%)	Ermengol Gassiot
	100715	Arqueologia Quantitativa	Joan Anton Barceló
	100737	Arqueologia de l'Arquitectura i de l'Urbanisme (50%)	Pedro Castro Martínez
	100725	Corrents Teòrics en Arqueologia (50%)	Rafael Micó Pérez
4t curs <i>(formació bàsica i obligatòries)</i>	100723	Treball de Fi de Grau (coordinació)	Paloma González Marcén
Optatives 3r i 4t cursos	100718	Pràctiques Externes (coordinació)	Maria Saña Seguí
	100731	Arqueologia d'Amèrica	Laura Mameli Iriarte
	100380	Prehistòria de Catalunya	Anna Bach-Gómez Miquel Molist
	100379	Arqueologia de les Dones	Cristina Rihuete José Vicente Ávila Fernández

	100730	Arqueologia Primeres Societats Agrícoles	Miquel Molist
	100729	Arqueologia Societats Caçadores Recol·lectores	Rafael Mora Torcal
	100728	Arqueologia Societats Complexes	Pedro Castro Martínez
	100727	Arqueologia dels Orígens de l'Estat	Rafael Micó Pérez

*Totes les assignatures són de 6 crèdits

Treballs de Fi de Grau tutoritzats per professorat del Departament de Prehistòria (curs 2022-23)

1. Blanco Siles, Juan. Demografía arqueológica: una primera aproximación a partir del caso del grupo Segre-Cinca (direcció: Paloma González)
2. Carton, Ambre. Las bases de la arqueología urbana en Barcelona (direcció: Robert Risch)
3. Cortijo, Celsa. Análisis paleo-dietético de las poblaciones de las edades del Cobre y el Bronce en el cuadrante suroriental de la península ibérica (direcció: Rafael Micó)
4. García Bernat, Martí. Diferents tipus d'obtenció i consum de recursos marins al litoral català i balear (direcció: Anna Bach, Miquel Molist, Esther Rodrigo)
5. Illan Trullols, Andrea. El món funerari als segles VI-V abans de la nostra era al Arc Mediterrani de la Península Ibèrica (direcció: Pedro Castro)
6. Martínez Miralles, Mar. Evaluación del grado de resolución de las clasificaciones taxonómicas en arqueozoología: una nueva aproximación a partir de la paleoproteómica (ZooMS) (direcció: Maria Saña, Jakob Hansen, Krista McGrath)
7. Mata Ferrer, Sergi. Estudi de la fauna de la Fase 4 corresponent al Neolític Antic (4700-4520 cal ANE) de la Cova de Coro Trasito (Tella-Sin, Osca): aportacions de la tafonomia al coneixement de l'ús de l'espai (direcció: Ermengol Gassiot, Maria Saña, Alejandro Sierra)
8. Muñoz Puig, Marta. Anàlisi de l'ensenyament i aprenentatge de la prehistòria a les aules de secundària des de la perspectiva de gènere. Proposta didàctica a través de l'exposició online "Otras miradas del pasado" (direcció: Clara Masriera)
9. Peñarroya Marsal, Pol. Cap a l'exhumació de les fosses comunes de la Guerra Civil espanyola i la repressió franquista. Una proposta d'estudi de les fosses comunes republicanes del Cementiri dels Caputxins de Mataró (Maresme) (direcció: Ermengol Gassiot)
10. Pérez Henarejos, Marina. Análisis contextual de los ídolos cilíndricos del sur de la península durante el III milenio a.n.e. (direcció: Robert Risch)
11. Rodríguez Ramírez, Óscar. Aproximación a la iconografía de Rapa Nui (direcció: Laura Mameli)
12. Soldado García, Laia. Estudi de les peces lítiques retocades del nivell 20M de la Cova Gran de Santa Linya (Les Avellanes i Santa Linya) (direcció: Rafael Mora)

Pràctiques de camp (curs 2022-23)

100713	Mètodes i Tècniques de Camp en Arqueologia Prehistòrica
5 crèdits	Excavacions a Cova Gran de Santa Linya (Noguera, Lleida), Vilanera (Alt Empordà, Girona), Coves del Fem (Priorat, Tarragona), Coro Trasito (Tella, Osca)
106092	Prehistòria II: de les Primeres Societats Camperoles a les Primeres Societats Estatals
1 crèdit	Visita a Can Sadurni (Begues, Garraf) i al Parc Arqueològic de les Mines de Gavà
100737	Arqueologia de l'Arquitectura i de l'Urbanisme

1 crèdit	Visita a la Ciutadella Ibèrica de Calafell
----------	--

5.1.2 Grau d'Història

Web seguiment Grau d'Història:

https://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500501/matricula

Web informació Grau d'Història:

<https://www.uab.cat/web/estudiar/llicitat-de-graus/informacio-general/historia-1216708251447.html?param1=1229587005709>

DOCÈNCIA GRAU D'HISTÒRIA 2022-23

Curs	Codi*	Títol assignatura	Professorat
1r curs (formació bàsica i obligatòries)	100336	Introducció a la Prehistòria	Marian Berihuete Carlos Tornero Dacasa Antonio Palomo Pérez
2n curs (formació bàsica i obligatòries)	100388	Les societats prehistòriques	Anna Bach-Gómez Paloma González

*Totes les assignatures són de 6 crèdits

5.1.3. Grau d'Humanitats

Web seguiment Grau d'Humanitats:

https://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2502758/matricula/

Web informació Grau d'Humanitats:

<https://www.uab.cat/web/estudiar/llicitat-de-graus/informacio-general/humanitats-1216708251447.html?param1=1216188717216>

DOCÈNCIA GRAU D'HUMANITATS 2021-22

Curs	Codi*	Títol assignatura	Professorat
2n curs (formació bàsica i obligatòries)	100013	Prehistòria i Història Antiga (50%)	Eni Soriano

*Totes les assignatures són de 6 crèdits

5.1.4. Grau de Veterinària

Web seguiment Grau de Veterinària:

https://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2502445/

Web informació Grau de Veterinària:

<https://www.uab.cat/web/estudiar/llicitat-de-graus/informacio-general/veterinaria-1216708251447.html?param1=1263367158989>

DOCÈNCIA GRAU DE VETERINÀRIA 2022-23

Curs	Codi	Títol assignatura	Professorat
------	------	-------------------	-------------

5è curs (optatives)	102619*	Història de la Veterinària (50%)	Maria Saña Seguí
------------------------	---------	----------------------------------	------------------

* 3 crèdits

5.2. DOCÈNCIA DE MÀSTER

5.2.1. Màster d'Arqueologia Prehistòrica

Alumnat matriculat 2022-2023		
14 dones	2 homes	Total 16

Web informació Màster d'Arqueologia Prehistòrica:

<https://www.uab.cat/web/estudiar/l-oferta-de-masters-oficials/informacio-general/arqueologia-prehistorica-1096480139517.html?param1=1345831668251>

DOCÈNCIA MÀSTER D'ARQUEOLOGIA PREHISTÒRICA 2022-23

Codi*	Nom	Professorat
44478	Arqueobotànica: Gestió Social de Recursos Vegetals	Raquel Piqué Marta Domínguez Marian Berihuete Ramon Pérez-Obiol
44476	Arqueologia Social: Teories, Mètodes i Discursos	Rafael Micó Pedro Castro Vicente Lull Raquel Piqué Antoni Palomo
44477	Arqueologia, Espai i Temps: Teoria Social i Mètodes Computacionals	Joan Anton Barceló Ermengol Gassiot
44483	Arqueometal·lúrgia: Producció i Ús	Eni Soriano Roberto Risch
44479	Arqueozoologia: Gestió Social de Recursos Faunístics	Maria Saña Roger Alcántara Lídia Colominas Vanessa Navarrete Florent Rivals Alejandro Sierra
44481	Artefactes Ceràmics: Producció i Ús	Xavier Clop Javier Cámara Sara Díaz Anna Gómez Bach
44482	Artefactes Lítics: Producció i Ús	Roberto Risch David Gómez-Gras Antoni Palomo
44484	Introducció a l'Arqueologia Biomolecular	André Colonese Carlos Tornero Krista McGrath Asier García-Escárzaga

44480	Osteoarqueologia Humana: Anàlisi Antropològica de Grups Socials	Cristina Rihuete Herrada Tona Majó Camila Oliart Vanessa Villalba-Mouco
44485	Pràctiques Externes	Anna Bach Gómez Miquel Molist

*Totes els mòduls són de 6 crèdits

Entitats on s'han realitzat les Pràctiques Externes (curs 2022-23)

- Laboratori d'Arqueozoologia
- Laboratori d'Arqueobotànica
- Laboratori ASOME. Grup de Recerca d'Arqueoecologia Social Mediterrània.
- Laboratori grup CEPAP. Centre d'Estudis del Patrimoni Arqueològic de la Prehistòria.
- Laboratori del grup ACAIA. Grup de Recerca Arqueologia de les Comunitats Estatals Ibèriques i Andines.
- Laboratori ARCHAEO
- Laboratori MRB-116 (C. Tornero)
- Laboratori GRAMPO-SAPPO
- Museo delle Civiltà (Roma)

Treballs de Fi de Màster tutoritzats per professorat del Departament de Prehistòria (curs 2021-22)

1. Beltran Querol, Maria. Tècniques de modelat de la Cova del Frare en les ocupacions del bronze inicial, campaniforme i veracià (direcció: Xavier Clop García).
2. Bonet-Godó Durán, Carlos. Etnoarqueologia del fuego en las sociedades cazadoras-recolectoras patagónico-fueguinas (direcció: Raquel Piqué).
3. Bonnet Sancho, Ana Magdalena. Revisión tecnológica de los niveles N12 y N14 del yacimiento Roca dels Bous: Sistemas de talla en el Prepirenáico Oriental durante el Paleolítico medio (direcció: Rafael Mora).
4. Cid Jugo, Maria Corina. El paper de Bos taurus en la ideologia i simbolisme de les societats neolítiques: una aproximació des de l'arqueozoologia i paleopatologia òssia (direcció: Maria Saña).
5. Galera Alsina, Núria. Cultura de la ceràmica del peine - ¿Hay continuidad con la cultura Ertebölle? (direcció: Rafa Micó).
6. Gómez Andreu, Míriam. Aproximació a la gestió dels recursos llenyosos a Chagar Bazar (Khabour, Síria) en la transició VII-VI mil·lenni cal BC (codirecció: Anna Bach Raquel Piqué).
7. González Fenández, Mercedes. Explotación de recursos marinos a finales del Mesolítico e inicios del Neolítico en el Mediterráneo Occidental (codirecció: Maria Saña i Asier Garcia Escárzaga).
8. Marcos Alvarez, Silvia Fernanda. La plaza y la efervescencia colectiva. El espacio social y el caso Real Alto (direcció: Pedro Castro).
9. Martín Tur, Sergi. Talleres de producción ánforica púnico-ebusitana: estudio arqueológico y aproximación petrográfica (codirecció: David Gómez Gras i Roberto Risch).
10. Micó Mira, Àlex. Anàlisi de la hipoplàsia dental i el microdesgast dentari en poblacions modernes i arqueològiques de *Sus scrofa* i *Sus domesticus* (codirecció: Maria Saña i Alejandro Sierra Sainz-Aja).

11. Orri Orri, Olivia. Població i megalitisme: Una aproximació a partir de les anàlisis de dentició del Moianès (direcció: Anna Bach).
12. Rovira Gordillo, Maria. Referencial d'isòtops estables en ovelles actuals per a l'estudi de l'estacionalitat de la reproducció en ovelles arqueològiques (direcció: Carlos Tornero).
13. Ruano García, Eva. Caracterización de la dieta de Sus scrofa en ambientes antropizados, desde una perspectiva de la dieta isotópica. Estudio referencial (codirecció: Maria Saña i André Colonese).
14. Vietri, Luisa. Cestería de Tierra del Fuego: un análisis etnoarqueológico (direcció: Raquel Piqué).

5.2.2. Màster d'Humanitats i Patrimoni Digital

Web seguiment Màster d'Humanitats i Patrimoni Digital:

https://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/4317127/

PREINSCRIPCIÓ	Sol·licituds	Matriculacions	Oferta
2022-23	52	22	30
2021-22	47	19	30
2020-21	21	13	30

Alumnat matriculat 2022-2023			Edat mitjana
10 dones	13 homes	Total 23	—

Web informació Màster d'Humanitats i Patrimoni Digital:

<https://www.uab.cat/web/estudiar/l-oferta-de-masters-oficials/informacio-general/humanitats-i-patrimoni-digital-1096480139517.html?param1=1345803179474>

DOCÈNCIA DE PROFESSORAT DE PREHISTÒRIA AL MÀSTER D'HUMANITATS I PATRIMONI DIGITALS 2022-2023*

Codi	Nom	Professorat
44255	Creación y Gestión de Proyectos Digitales en Materia Cultural	Paloma González Clara Masriera
44249	Comunicación y Aprendizaje: Experiencias del Usuario	Clara Masriera
44250	Tecnologías Aplicadas I: de los Datos a la Información	Joan Anton Barceló Ermengol Gassiot
44251	Tecnologías Aplicadas II: del Píxel al Conocimiento, Digitalización y Visión por Computador	Joan Anton Barceló Jan Salazar
44248	Patrimonio, Tecnología y Humanidades Digitales	Joan Anton Barceló
44253	Aplicaciones de la Tecnología en Humanidades y Estudios del Patrimonio I: Digitalizando el Pasado. Realidades Virtuales, Aumentadas y Mixtas	Joan Anton Barceló Jan Salazar
44252	Tecnologías Aplicadas III: Interacción Persona-Ordenador	Joan Anton Barceló

*En total s'imparteixen 25 crèdits del màster

Entitats on s'han realitzat les Pràctiques Externes (curs 2022-23)

- Laboratori Arqueologia Quantitativa (UAB)
- OpenLab-Digital. UAB
- CEPARq (UAB)
- Museu Història de barcelona
- Museu de Sabadell
- Universitat d' Andorra
- LaTempesta, SA
- Museu de Tàrrega
- Museu de Guissona
- Museu Picasso de Barcelona
- Museu de Badalona
- Fundació Folch i Torres, Palau Solità i Plegamans
- Agència catalana de Patrimoni Cultural

Treballs de Fi de Màster tutoritzats per professorat del Departament de Prehistòria (curs 2022-23)

1. Joan Romeu. Aplicacions de tecnologies digitals en numismàtica. (direcció: J.A. Barceló).
2. Pau Armengol. Desenvolupament d'audioguia per museus. (direcció: P. González).
3. Ana Fernández. Digitalització de les col·leccions arqueològiques al museu de Sabadell. (direcció: P. González).
4. Yao Xueqing. Pàgines web per a la divulgació cultural de la musica. (direcció: C. Masriera).
5. Juan J. Estrella. Digitalització de l'Adoberia de Tàrrega. (direcció: J.A. Barceló).
6. Huizi Jiang. Aplicació digital per a la divulgació del Plà d' Almatà. (codirecció: P. González, C. Masriera).
7. Canyang Lin. Aplicació divulgació patrimonial a Sant Cugat. (codirecció: P. González, C. Masriera).
8. Joan Regí. Divulgació Digital de l'arqueologia de L'Esquerda. (direcció: J.A. Barceló).
9. Huanbo Sun. App de divulgació del jaciment de La Roca dels Bous. (codirecció: P. González, C. Masriera).

5.3. PROGRAMA DE DOCTORAT

5.3.1. Alumnat del Programa de Doctorat

	DONES	HOMES	TOTAL
1R ANY	5	2	7
2N ANY	8	5	13
3R ANY	4	3	7
4T ANY	4	4	8
5É ANY	8	5	13
6É ANY O MÉS A TEMPS PARCIAL	1	0	1
TOTAL	30	19	49

5.3.2. Tesis doctorals presentades

1. Manuel José Fumás Soldevilla. Métodos y técnicas de prospección arqueológica en cavidades sumergidas. (direcció: Palomo Pérez, Antonio). Data de lectura 01/01/2023
2. Miriam de Diego Carrascosa. Tecnología textil y del trabajo de la piel en el Neolítico Antiguo de La Draga, Banyoles España 5.300-4.900 cal BC. Aproximación funcional y experimental a los instrumentos óseos y de madera. (codirecció: Ignacio Clemente Conte, Antoni Palomo Pérez, Raquel Piqué Huerta). Data de lectura 03/03/2023
3. Francesca d'Apruzzo. Complessi funerari dell'Età del Bronzo Finale in Italia. Le necropoli di Carinaro/Gricignano CE e Tenuta Quadraro RM. (codirecció: Risch, Frank Robert, Marco Pacciarelli). Data de lectura 13/04/2023
4. Kaveh Yousef Pouran. Biomechanics, behaviour dynamics and archaeology: Integrative attempts to study animal domestication and husbandry. (codirecció: Maria Saña Seguí, J. Anton Barcelo). Data de lectura: 19/04/2023
5. Adrià Moreno Gil. The Power of Borders and the Borders of Power: The Early Bronze Age Argaric Borderlands in the Middle and Upper Segura, Southeast Spain 2200-1550 BCE. (codirecció: Bertemes, François & Risch, Frank Robert). Data lectura 01/05/2023
6. Nelson Aguilera Aguila. Aqa K'énak: Navegación Indígena en Patagonia 1520-1960. Una aproximación desde la etnohistoria y la arqueología. (codirecció: Raquel Pique Huerta). Data de lectura: 06/10/2023
7. Eva Celdrán Beltrán. La arquitectura y el urbanismo del asentamiento argárico de La Almoloya (Pliego, Murcia): conceptos, materiales y técnicas. (codirecció: Vicente Lull Santiago, Rafael Micó Pérez). Data de lectura: 24/11/2023
8. Andreu Montforte Barberán. Dinàmiques i relacions socials de les primeres societats agropecuàries del nord-est de la península Ibèrica. Estudi dels contenidors i continguts funeraris a través de l'Anàlisi de Xarxes Socials. (codirecció: Miquel Molist Montañà i Salvador Pardo-Gordó). Data de lectura: 17/11/2023

5.4. CONFERÈNCIES ORGANITZADES

C. Douché, R. Alcàntara	Workshop: From villages to cities (10th to 1st mill. BC), plant and animal economies in ancient Iraq. What new excavations can tell us? <i>13th International Congress on the Archaeology of the Ancient Near East</i> (Copenhagen, Dinamarca)	22 – 26 maig 2023
R. Risch	The social value of axes. <i>16th International Archaeological Conference of Central Germany</i> (Museum of Prehistory of Halle, Alemanya)	5 – 7 octubre 2023
P. Castro	Teorías arqueológicas contemporáneas en México: Balance desde el análisis de posiciones teóricas	16 març 2023
P. Castro-Martínez, L. Rodríguez Rodríguez, M. D. Guerrero-Perales	Encuentro de arqueología en América desde la UAB	24 i 29 maig 2023
Elisabetta Boaretto (Weizmann Institute of Science, Israel)	Applying FTIR analysis for Radiocarbon Chronologies: from Excavation to the Accelerator	22 maig 2023
B. E. Ciutâ (Alba Iulia University, Romania)	Archaeobotanical investigations on ritual depòsits of cereals in cultic pits from the Bronze Age in the North-western Region of Romania	19 octubre 2023

SAPPO/GRAMPO	Seminari d'arqueologia prehistòrica del pròxim orient. Edició del curs 2022: 2023 Poblament i pràctiques funeràries en l'Edat de Bronze antic mtjà al nord de Mesopotàmia	13 març 2023
--------------	---	--------------

5.5. INNOVACIÓ DOCENT

<i>Projectes per a la millora de la qualitat docent</i> <i>Universitat Autònoma de Barcelona</i>		
Anna Bach Gomez Ermengol Gassiot Paloma González Núria Romaní Esther Rodrigo	Competències i contextos d'aprenentatge de les pràctiques de camp del Grau d'Arqueologia: un model de docència singular	2022-2024

5.6. PREMIS

- Premi a l'Excel·lència docent 2023, Facultat de Lletres-UAB: Maria Saña

6. INFORME ECONÒMIC

6.1. PRESSUPOST DEPARTAMENT 2023

Dotació Vicerectorat Economia	6.016,37 €
Dotació Facultat de Lletres (inclou Dotació Biblioteca)	2.546,36 €
Dotació Pràctiques de Camp (Facultat de Lletres)	3.000,00 €
Dotació MO Humanitats i Patrimoni Digital	3.356,72 €
Dotació MO Arqueologia Prehistòrica	2.849,92 €
Dotació PD Arqueologia Prehistòrica (T)	5.090,94 €
Dotació PD Arqueologia Prehistòrica (AF)	5.432,22 €

6.2 FINANÇAMENT 2023

